

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 23, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 23, 1996

Nr. 15

V. Landsbergis susirūpinęs dėl Rusijos ketinimų imti Nidos naftą

Vilnius, sausio 19 d. (Elta) — „Rusijos naftos kompanijų ketinimai imti naftą iš Nidos telkinio Baltijos jūroje, jei tai daroma nelaukiant valstybių ekonominė zonų ribų nustatymo... būtų atvejais, panašūs arba į privačių kompanijų plėtimą, arba į daug didesnę valstybės jėgos demonstravimą, provokuojant mažesnę, spaudžiant ją sutikti su prievarta“, mano Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) pirmininkas, Seimo narys Vytautas Landsbergis.

Savo pareiškime jis ragina Lietuvos užsienio reikalų ministeriją reaguoti į šiuos ketinimus ne kiek nedelsiant, taip pat suformuoti vyriausybės nuostatas numatomo balsoavimo dėl Rusijos stojimo į Europos Tarybą atveju. Jo nuomone, „vis labiau išryškėja naujosios Rusijos vadovybės polinkis spręsti problemas iš jėgos pozicijų turi kelti platų tarptautinį susirūpinimą“.

Lietuvos Bankas buvo perspėtas dėl bankų krizės

Vilnius, sausio 19 d. (Elta) — Penktadienį Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto nariai, vadovaujami Kazio Bobelio ir dalyvaujanti kitiems Seimo nariams, susitiko su Jungtinės Pasaulio Banko ir Tarptautinio Valiutos Fondo misijos vadovu Marcello Giugale, kuris yra ir Pasaulio Banko ekonomistas Lietuvai, ir Pasaulio Banko atstovu Baltijos šalims Lars Jourling.

Dvylika misijos narių atvyko į Lietuvą padėti išsiaiškinti bankininkystės būklę. Pasak M. Giugale, Lietuvos bankų krizė kilo dėl dviejų priežasčių — dėl blogos bankininkystės sistemos ir dėl blogų klientų. Į klausimą, ar Tarptautinis Valiutos Fondas ir Pasaulio Bankas pritaria Litimpeks banko bei Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veiklos sustabdymui, buvo atsakyta, kad dar prieš pusę metų ekspertai

pastebėjo labai pavojingas tendencijas Lietuvos bankų veikloje ir apie tai perspėjo Lietuvos Banką. Jiems ypač kėlė nerimą tai, kad bankai labai plečiasi, priima daug darbuotojų, moka jiems nepagrįstai didelės palūkanas už indėlius. Tarptautinis Valiutos Fondas ir Pasaulio Bankas pritarė Litimpeks banko bei Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko veiklos sustabdymui, kad krizė ne išplistų į kitus bankus.

Paklausti apie kitas šalies bankus, ekspertai atsakė, kad jie, išanalizavę Lietuvos valstybinius bankus — Lietuvos Valstybinį Komercinį Banką, Žemės ūkio Banką bei Taupomajį Banką — nustatė, kad šie bankai taip pat yra nemokūs. Tačiau didelio pavojaus, tokio kaip Latvijoje, ekspertai nemato, nes padėtis dar yra kontroliuojama.

Prezidentas paprašė, kad Seimas iš pareigų atleistų K. Ratkevičių

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pirmadienį pasirašė dekretą, kuriuo Seimui siūlo, kad iš Lietuvos Banko valdybos pirmininko pareigų atleistų Kazį Ratkevičių. Į jo vietą prezidentas Brazauskas siūlo Joną Niaurą, dabartinį Lietuvos Banko valdybos pirmininko pavaduotoją. Sausio 8 d. Kazys Ratkevičius įteikė prezidentui atsisąjūdinimo laišką, kurio priėmimą tuo laiku prezidentas laikinai atidėjo. Lietuvos centrinio banko direktorius nutarė atsisąjūdininti po to, kai valdančiosios LDDP frakcijos Seime dauguma savo posėdyje buvo nutarusi

praversti nepasitikėjimo pareiškimą jam.

LDDP frakcija šį sprendimą padarė, apkalčius Ratkevičių komercinių bankų sužlugdymu ir nerūpestingu darbu ir taip pat davimu sau per didelio atlyginimo. LDDP frakcijos nariai taip pat kritikavo centrinio banko veiksmus, sustabdant Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko veiklą.

Jei prezidentas teikia Ratkevičiaus atsisąjūdinimo prašymą, užtenka paprastos Seimo narių daugumos jam pašalinti iš centrinio banko direktoriaus pareigų.

Opozicija prašo prezidento grąžinti į Seimą Žemės ūkio bendrovių įstatymą

Vilnius, sausio 19 d. (Elta) — Dvidešimt vienas Seimo narys, atstovaujantis opozicinėms frakcijoms, savo rašte prezidentui prašo jo grąžinti Seimui pakartotinai svarstyti sausio 18 d. priimtas Žemės ūkio bendrovių įstatymo pataisas.

„Agrarininkų iniciuotas“ įstatymas, anot jų, „neišvengiamai pagausins ekonominių nusikaltimų skaičių kaime, padidins žmonių supriešinimą ir nusivylimą, sukels socialinio

sprogimo pavojų“. Šis naujas dokumentas, kaip įsitikinusi Seimo narių grupė — tarp kurių yra Vytautas Landsbergis, Mečislavas Treinys, Kazimieras Antanavičius, Ignacas Uždavinys, Elvyra Kunevičienė ir kiti — „gina tik žemės ūkio bendrovių vadovų ir kitų asmenų, siekiančių susigrąžinti žemės ūkio bendrovių pajininkų turtą, interesus, o pačius pajininkus palieka be ekonominių ir teisi- nių garantijų“.

Turkijos Pakrantės sargybos laivas prisiūta prie Čėčėnų šalininkų pagrobto keltų „Avrasja“ Bosphoro sąsiaurio šiauriniame gale. Praėjusį penktadienį Turkijos karo laivams apsupus pagrobta keltą, po šėlių valandų derybų grobikai per boją išmetė savo ginklus ir taikiai pasidavė, tuo užbaigiant keturias dienas trukusį šio pagrobimo epizodą. Grobikų vadovas Muhammad Tokcan deryboms kartojo, jog jis neturįs jokio ginklo su Turcija ir kad grobimas nukreiptas prieš Rusiją ir jos karą prieš Čėčėniją. Šis incidentas, kurio metu Rusijos ir Turkijos vadovai vienas kitą mokė kaip reikia spręsti tokius atvejus, pablogino abiejų šalių santykius. Krizės metu Turkijoje prie islamiškos politinės partijos organizuotų demonstracijų prisijungė Kaukazo tautų kilmės turkai, smerkdami Rusijos agresiją prieš Čėčėniją ir šaukdami jai paramą. AP nuotrauka

Seimas tikisi, kad Rusija taikiai išspręs Čėčėnijos problema

Vilnius, sausio 19 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas tikisi, kad Rusija laikysis įsipareigojimų vykdyti Europos Tarybos nustatytus reikalavimus stojančiai į šią organizaciją valstybei bei papildomus Rusijos įsipareigojimus — negrasinti ir nenaudoti jėgos veiksmų prieš tautas ir valstybes, skubiai spręsti ekonominius, finansinius, nekilnojamojo turto atstatymo klausimus su Lietuva ir kitomis Europos Tarybos valstybėmis, visu pirma grąžinant Lietuvos ambasadų pastatus Paryžiuje ir Romoje.

Seimo ketvirtadienį priimta pareiškime dėl Rusijos priėmimo į Europos Tarybą tikimasi, kad Rusija laikysis įsipareigojimo taikiai dialogo būdu spręsti Čėčėnijos problemą, laikantis Europos Tarybos žmo-

gaus teisių konvencijos principų bei atsižvelgiant į kiekvienos tautos teisę apsiginti.

Už šį parlamento pareiškimą balsavo 48 Seimo nariai, o 2 parlamentariai susilaikė.

Antradienį Seimas nedidele balsų persvara buvo atmetęs rezoliuciją, kuria Lietuvos delegacija Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesijoje būtų įpareigota balsuoti už Rusijos priėmimą į šią organizaciją, tik jeigu Rusija įsipareigotų laikytis minėtų sąlygų. Lietuvos delegacijos ET Parlamentinėje Asamblėjoje vadovas Algirdas Gričius tuomet pabrėžė, kad Seimas negali įpareigoti delegacijos narių kaip balsuoti.

Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja Rusijos priėmimą svarstys sausio 29 d. Strasbūre prasidedančioje sesijoje.

Lietuvos mokslininkai pataria akla nepasitikėti užsienio ekspertais

Vilnius, sausio 18 d. (AGEP) — Grupė Lietuvos mokslininkų ir ekonomistų paragino šalies valdžią nepriimti pažodžiui Tarptautinio Valiutos Fondo ir kitų užsienio ekspertų pasiūlymų bei vertinimų. „Jūs būtina vertinti iš Lietuvos intereso pozicijos, iš klausant šalies finansų ir bankų specialistų nuomonę“, rašoma pareiškime prezidentui Algirdui Brazauskui ir Seimui.

Pareiškimas išplatintas ketvirtadienį, jį pasirašė Lietuvos Mokslų Akademijos nariai Antanas Buračas ir Eduardas Vilka, ekonomikos daktarai Eugenijus Maldeikis, Gediminas Vagnorius, Romualdas Visoka-vičius, Vilniaus vicemeras Romualdas Sikorskis ir kiti.

Be to, o jei reikia, jas pakeistų. Be to, iki sausio 20 d. siūloma paskirti naujus bankų laikinuosius administratorius, kurių profesinė kompetencija nekeltų abejonių.

Pareiškime taip pat siūloma, kaip sustiprinti šalies bankininkystę bei kompensuoti dvie-

jų uždarytųjų bankų žalą klientams. Dokumento autoriai teigia, jog Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko veiklos sustabdymas padarė labai didelę žalą Lietuvos ekonomijai bei valstybės prestižui.

„Kilusį paniką, nepasitikėjimą bankais didina ir taip klestinčią netvarką ir pinigų išvežimą iš Lietuvos, atsiranda reali grėsmė dar didesnei infliacijai, emisijos reguliavimui ir bankų patikimumui“, rašoma pareiškime.

Pareikšdami, kad Seimo narys Kazimieras Antanavičius tikisi, kad Iniciatyvini grupė referendumui surengti pavyks iki sausio 22 d. surinkti reikiamus 300,000 pilietinių parašų. Trečiadienį spaudos konferencijoje jis sakė, kad šios savaitės pradžioje jau buvo surinkta 230,000 parašų, o pastaruoju metu, po šalį ištikusios bankų krizės, parašų rinkimas vyksta gerokai sparčiau ir tai teikia vilčių.

Lapkričio mėnesį grupė politikų, verslininkų ir visuomenės

Latvija siūlys atidėti Rusijos priėmimo į Europos Tarybą svarstybas

Ryga, sausio 22 d. (BNS) — Latvijos delegacija į Europos Tarybos Parlamentinę Asamblėją siūlys, kad būtų atidėtos svarstybos dėl Rusijos priėmimo į Europos Tarybą. Šis klausimas turėtų būti atidėtas kol bus rastas galutinis Čėčėnijos problemos sprendimas, pareiškė Latvijos ministras Europos reikalams Aleksandrs Kirssteins. Jis pranašavo, kad Latvijos delegacija nebusuos prieš Rusijos priėmimą, jei ET Parlamentinė Asamblėja neatidėtų balsavimo šiuo klausimu.

ET Parlamentinės Asamblėjos generalinis sekretorius Daniel Tarschys buvo pasakęs, kad asamblėja neatmes Rusijos nurodymų, nepaisant susirūpinimo dėl jos veiksmų Čėčėnijoje.

Uždarytųjų bankų žalą klientams. Dokumento autoriai teigia, jog Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko ir Litimpeks banko veiklos sustabdymas padarė labai didelę žalą Lietuvos ekonomijai bei valstybės prestižui. „Kilusį paniką, nepasitikėjimą bankais didina ir taip klestinčią netvarką ir pinigų išvežimą iš Lietuvos, atsiranda reali grėsmė dar didesnei infliacijai, emisijos reguliavimui ir bankų patikimumui“, rašoma pareiškime.

Toks grąsinimas gali diskredituoti teisėtą protesto formas, sakė Ozolas, ragindamas ribotis konstitucinėmis priemonėmis.

Kita grupė — „LAIB Indėlininkų iniciatyvinė grupė“ — griežtai atsisakė smurtinių veiklos priemonių.

balsuojama už partijų sąrašus, o patys bus tų sąrašų priekyje, sakė K. Antanavičius. Jo nuomone, dabar Lietuvoje yra ne partijos, o „šaikos ar bandos“.

Seimo narys taip pat sakė nesuprantas įmonių vadovų, kurie „smaugiami mokesčių“ pritaria referendumo nuostatomis, bet neleidžia rinkti parašų įmonių teritorijose.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

A. Brazauskas sveikina demokratiškai išrinktą palestiniečių vadovą

Vilnius, sausio 22 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasveikino palestiniečių vadą Yasser Arafat, kuris laimėjo praėjusį savaitgalį Palestiniečių autonominės srityse pravestus rinkimus. A. Brazauskas jį pasveikino kaip pirmąjį demokratiškai išrinktą palestiniečių vadovą, kuris beveik 30 metų vadovavo savo

tautos karinei bei politinei kovai dėl savo tėvynės.

„Viliuosi, kad jūs ir jūsų šalies žmonės, balsavę už demokratiją Palestinoje, visomis priemonėmis ir toliau stiprinsite taikos pamatus šiame regione ir visa me pasaulyje“, rašoma prezidento Algirdo Brazausko pirmąjį išsiųstojo telegramoje.

M. Pronckus: Skubėjimas į Europos Sąjungą gali pakenkti žemės ūkiui

Vilnius, sausio 17 d. (AGEP) — Seimo Agrarinio komiteto pirmininkas, LDDP frakcijos narys Mykolas Pronckus sako, kad Lietuvos stojimą į Europos Sąjungą reikia nutęsti kuo toliau. Trečiadienį spaudos konferencijoje jis pranešė susitikęs su Pasaulio Banko atstovais, kurie, anot jo, pritarė nuomonei, kad stoti į Europos Sąjungą Lietuva galės tik tuo

met, kai žemės ūkis galės atlaikyti Vakarų šalių konkurenciją. Skubėjimas į Europos Sąjungą gali atnešti žemės ūkiui labai daug nuostolių, mano jis.

Tačiau M. Pronckus sakė ir toliau pritaręs keisti Konstitucijos 47-ąjį straipsnį, kuris dabar draudžia žemę įsigyti užsieniečiams, tuo trukdydamas spartesniam Lietuvos integravimuisi į Europos Sąjungą. Jis priminė pateiktą pirmąjį šio straipsnio keitimo projektą, kuriam Seimo dauguma po pirmojo svarstymo pritarė.

Mykolas Pronckus projekte numatyta galimybė užsieniečiams įsigyti ne žemės ūkio paskirties žemę, taip pat galimybė juridiniams asmenims (t.y., įmonėms) įsigyti dirbamąją žemę. Komiteto pirmininkas pastebėjo, kad kitų politinių partijų rengiamame projekte tokia juridinių asmenų galimybė nenumatyta.

Pronckus pripažįsta, kad Konstitucijos keitimui būtinas visų partijų sutarimas, nes tam reikia dviejų trečdalių Seimo narių balsų. Gruodžio pradžioje septynių Seime atstovaujamų partijų jungtinė darbo grupė, kurioje yra tiek LDDP, tiek pagrindinių opozicinių partijų atstovai, suderino ir pasirašė susitarimo dėl Konstitucijos 47-ojo straipsnio papildymo ir jo igyvendinimo konstitucinio įstatymo pagrindinių nuostatų protokolą. Nepaisant šio susitarimo bei prezidento Algirdo Brazausko raginimų, Konstitucijos papildymo projektas iki šiol nepateiktas Seimui svarstyti. M. Pronckus neatmetė galimybės, kad dėl šio straipsnio keitimo gali būti surengtas ir referendumas.

Seimo opozicijos atstovė spaudai Rasa Rastauskienė sausio 18 d. pranešė, jog ketvirtadienį įvyko Konstitucijos 47-ojo straipsnio papildymui rengti darbo grupės pasitarimas. Jame buvo pasirašytas susitarimo protokolas, kuriame be kita ko siūloma, pradėti rinkti darbo grupės parengtas nuostatas remiančių Seimo narių parašus. Viliamasi, kad tai padės greičiau į Seimo darbotvarkę įrašyti Konstitucijos 47 straipsnio pataisų projekto svarstybas.

KALENDORIUS

Sausio 23 d.: Ildefonsas, Raimundas, Gailys, Gundė.

Sausio 24 d.: Sv. Pranciškus Salezas, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (1567-1622); Felicija, Rainis, Gaivilė. 1992 m. mirė ilgametis „Draugo“ moderatorius kun. Pranas Garšva.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SPAUDA SVEIKATOS
TEMATIKA

Lietuvoje išeina labai daug spaudos įvairiomis temomis. Taip pat ir apie sveikatą ar mediciną rašančių leidinių netrūksta. Dalis jų – mediciną liečiantieji žurnalai buvo aprašyti Ramunės Kubiliūtės straipsnyje „Lietuvos medicinos žurnalai“ („Draugas“ 1996 m. sausio 9 d.).

Norėjęs atžymėti kai kuriuos kitus sveikatos ar medicinos tematika Lietuvoje leidžiamus leidinius. Pvz., neseniai pradėtu leisti žurnalą „Šeimos sveikata“, kurio tikslas suteikti skaitytojams daugiau žinių apie savo sveikatą, dažniau pasitaikančius susirgimus, padėti suvokti iškilusias sveikatos problemas, propaguoti sveiką gyvenimo būdą. Žurnalas išsteigtas bendradarbiaujant su analogišku Kanados žurnalais – „Family Health“, kurio redakcija ir straipsnių autoriai yra šeimos gydytojai, dirbantys pirmoje sveikatos apsaugos grandyje ir gerai susipažinę su gyventojų sveikatos problemomis bei medicininių žinių poreikiais.

Žurnalo vyr. redaktorius dr. Leonas Valius pirmame jo numeryje (paženklintame 1994/95 žiema), įžanginiame žodyje dėkoja rėmėjams ir bendradarbiams – Montrealio universiteto profesorius, šeimos gydytoji Alinui Pavilaniui ir „Family Health“ direktoriui Robertui W. Clarke už pagalbą steigiant šį žurnalą. Žurnalas išleistas 10,000 tiražu, 32 puslapių, jame nemaža spalvotų iliustracijų. Redakcijos adresas – Savanorių pr. 423, 3042, Kaunas.

Iš laikraščių pirmoje vietoje, turbūt, reikėtų pažymėti savaitraštį „Lietuvos sveikata“, kuris save vadina „nepriklausomu laikraščiu medicinos, farmacininkams ir visuomenei“. Iki 1995 m. birželio pradžios jis ejo kitu pavadinimu – „Medikų žinios“. Šio gana reto savaitraščio (yra 16 pusl.) vyr. redaktore pasirašo Jolanta Kavaliauskienė. Jame, be rašytinės medžiagos, yra ir nuotraukų ir nemažai skelbimų, kuriuose reklamuojami įvairūs vaistai, vitaminai. Pirmame laikraščio numeryje yra rašoma: „Kad ir kaip keistų mūsų laikraščio turinys ir forma, žmogus – sveikas ar jau pasiligojęs, padoresnio gyvenimo viltimis gyvenantis gydytojas, medicinos sesuo ir kasdien prie kryžiaus kalamas ministras ar gydytojas įstaigos vadovas, balansuojantis tarp ekonominių nepatogumų, Hipokrato priesaikos ir politinės konjunktyūros ribos – visada liks mūsų žurnalistų ir fotoobjektyvo centre“. „Lietuvos sveikatos“ adresas: Basanavičiaus 16/5, 2009 Vilnius.

Lietuvos gydytojų sąjunga leidžia savo laikraštį (išeina kas dvi savaites), „Gydytojų žinios“. Jo vyr. red. Algimantas Jasulaitis, pavaduotojas Pranas Šerpytis, tiražas – 1,000 egz.

Leidinio apimtis gerokai mažesnė negu pirmoji – 8 puslapiai, komercinių skelbimų čia nesimato, bent tuose numeriuose, kuriuos teko gauti. Yra tik pranešimai apie įvairius seminarus ar posėdžius. Laikraščio adresas: Liubarto 2, Vilnius 2004.

„Medicina ir dar kai kas visiems“ – taip vadinasi 1995 m. pradėtas leisti kas dvi savaites pasirodantis leidinys, kurio redaktoriui pasirašo Algirdas Vainoras. Šis, 8 puslapių turintis laikraštis spausdinamas Kaune, „Aušros“ spaus-

tuvėje, redakcijos adresas: Kaunas 3002 a/d 454.

Leidinyje galima rasti ne tik Lietuvos gydytojų rašinių, bet yra ir persipausdintimų iš kituose kraštuose leidžiamos spaudos. Bendrai imant, šis leidinys, atrodo, taikosi į platesnį skaitytojų būrį. Paminėtinas ir žurnalas „Saugok sveikatą“. Tai – Lietuvos AIDS centro ir Lietuvos AIDS fondo leidinys, pradėtas leisti 1994 metais. Jo redakcinę kolegiją sudaro: Saulius Čaplinskas, Algimantas Trečiokas, Žilvinas Pekarskas. Apžvalgininkų tarpe minima ir Australijoje gyvenanti Agnė Lukšytė-Meiliūnienė. Leidinys specializuojasi rašiniuose apsaugojimui prieš AIDS bei kitas lytinių kelių užkrečiamas ligas. Žurnalo adresas – Nemenčinės pl. 25, Vilnius.

Kauno medicinos akademija ir Akademines klinikas leidžia savo laikraštį, kuris vadinasi „Ave vita“. Tai jau nuo seno einantis leidinys (1995 m. pabaigoje išleides 1217-tą numerį). Mokslo metų laikotarpyje jis eina kas savaitę 500 egz. tiražu. Nuo šių metų rudens laikraštis (tik 4 puslapių apimties), atrodo, gerokai atsigaivė ir, žada praplėsti skaitytojų ratą. Jo redaktorius – Vytautas Salinka. Adresas – A. Mickevičiaus 9, 300 Kaunas.

Apie mediciną ar sveikatą Lietuvoje gana daug rašo ir bendro pobūdžio leidiniai. Kai kurie iš jų turi gana platus sveikatos skyrius. Bene didžiausią sveikatos skyrių ar net priedą turi dienraštis „Klaipėda“, pavadintą „Sveikatos ritmas“.

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS MEDIKAI
PATENKINTI SKIEPIJIMU
NUO DIFTERIJOS

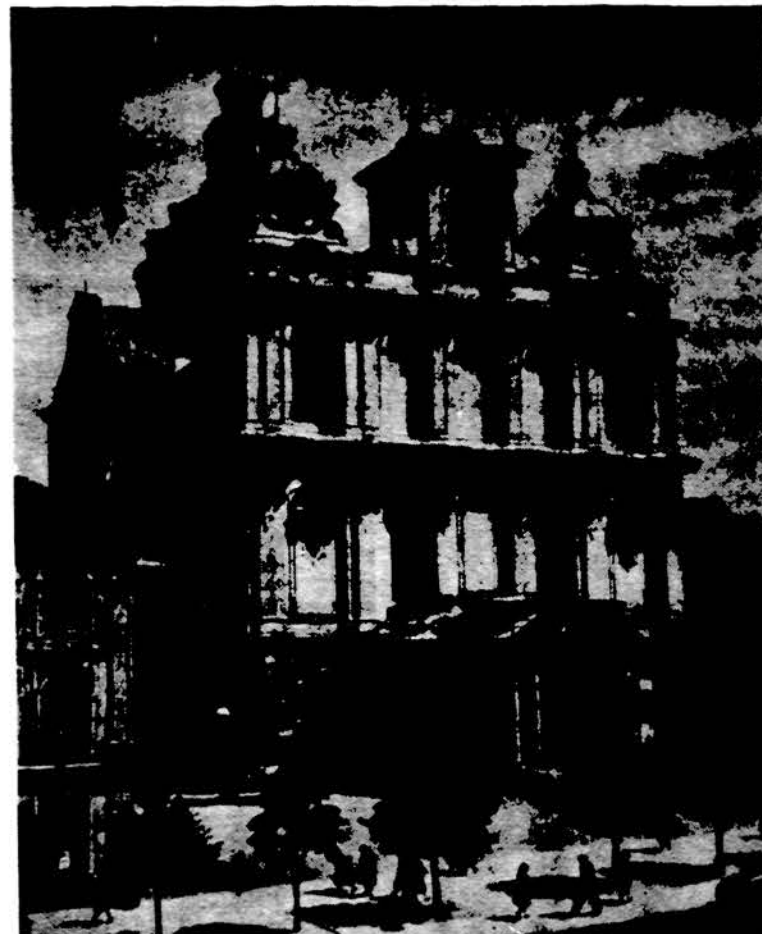
Vilnius, sausio 11 d. Lietuvos medikai patenkinti skiepijimo nuo difterijos rezultatais, o Tarptautinė Raudonojo Kryžiaus federacija kitą savaitę turėtų paskelbti savus jų vertinimus. Imunoprofilaktikos centro direktorius Vytautas Bakasėnas korespondentui sako: „Kad ir kaip keistų mūsų laikraščio turinys ir forma, žmogus – sveikas ar jau pasiligojęs, padoresnio gyvenimo viltimis gyvenantis gydytojas, medicinos sesuo ir kasdien prie kryžiaus kalamas ministras ar gydytojas įstaigos vadovas, balansuojantis tarp ekonominių nepatogumų, Hipokrato priesaikos ir politinės konjunktyūros ribos – visada liks mūsų žurnalistų ir fotoobjektyvo centre“. „Lietuvos sveikatos“ adresas: Basanavičiaus 16/5, 2009 Vilnius.

Lietuvos gydytojų sąjunga leidžia savo laikraštį (išeina kas dvi savaites), „Gydytojų žinios“. Jo vyr. red. Algimantas Jasulaitis, pavaduotojas Pranas Šerpytis, tiražas – 1,000 egz.

Leidinio apimtis gerokai mažesnė negu pirmoji – 8 puslapiai, komercinių skelbimų čia nesimato, bent tuose numeriuose, kuriuos teko gauti. Yra tik pranešimai apie įvairius seminarus ar posėdžius. Laikraščio adresas: Liubarto 2, Vilnius 2004.

„Medicina ir dar kai kas visiems“ – taip vadinasi 1995 m. pradėtas leisti kas dvi savaites pasirodantis leidinys, kurio redaktoriui pasirašo Algirdas Vainoras. Šis, 8 puslapių turintis laikraštis spausdinamas Kaune, „Aušros“ spaus-

tuvėje, redakcijos adresas: Kaunas 3002 a/d 454. Leidinyje galima rasti ne tik Lietuvos gydytojų rašinių, bet yra ir persipausdintimų iš kituose kraštuose leidžiamos spaudos. Bendrai imant, šis leidinys, atrodo, taikosi į platesnį skaitytojų būrį. Paminėtinas ir žurnalas „Saugok sveikatą“. Tai – Lietuvos AIDS centro ir Lietuvos AIDS fondo leidinys, pradėtas leisti 1994 metais. Jo redakcinę kolegiją sudaro: Saulius Čaplinskas, Algimantas Trečiokas, Žilvinas Pekarskas. Apžvalgininkų tarpe minima ir Australijoje gyvenanti Agnė Lukšytė-Meiliūnienė. Leidinys specializuojasi rašiniuose apsaugojimui prieš AIDS bei kitas lytinių kelių užkrečiamas ligas. Žurnalo adresas – Nemenčinės pl. 25, Vilnius.

Šv. Kazimiero bažnyčios priekinis fasadas.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEPAMINĖTAS „AUŠROS“
DVIDEŠIMTMETIS

Lapkričio 11 d. Vilniuje, Šv. Kazimiero bažnyčioje, buvo paminėtas pagrindinio leidinio „Aušra“ dvidešimtmetis. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis, kurioms vadovavo Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius. Vėliau Šv. Kazimiero bažnyčios zakristijoje buvo „Aušros“ leidėjai bei bendradarbiai su gausiai susirinkusiais žmonėmis dalyvavo savo prisiminimais.

Istorikas dr. R. Batūra pristatė „Aušrą“ sovietmečio kontekste. Anot jo, „Aušra“ rašė tai, ko negalėjo pasakyti oficiali spauda. „Aušros šerdis – Lietuvos istorija“, teigė jis, „Šiuo požiūriu ji ir dabar tebėra „reikšminga lietuviškajai istoriografijai“, nes stengėsi ne tik apibendrinti Lietuvos istoriją praeitį, bet ir pateikdavo neskelbiamus faktus apie partizanų kovas, sovietų armijos naikinamas lietuvių sodybas, tremtinių kancias. Pasak istoriko dr. R. Batūros, „Aušra“ buvo savotiška tautos gyvenimo kronika, liudijusi jos drąsą, ryžtą priešintis okupantams. Sovietmečiu pagrindinėje leidžiamą „Aušrą“ istorikams lygino su J. Basanavičiaus „Aušra“, nes abu leidiniai žadino tautos dvasią.

Prisiminimais apie „Aušros“ leidimą pasidalijo pirmųjų jos numerių redaktorių vyskupas Sigitas Tamkevičius. Pasak jo, „Lietuvos Katalikų bažnyčios

SOCIALINIO DARBO
PAGRINDAI

1995 m. lapkričio 17-18 d. Palaimintojo Arkivyskupo Jurgio Matuliočio namuose, Kaune, vyko „Caritas“ federacijos seminaras „Socialinio darbo pagrindai“. Federacijos socialinio darbo tarnybos vadovės Vitalijos Miklyčienės teigimu, šis seminaras yra sudėtinė „Caritas“ darbuotojų lavinimo bei mokymo programos dalis. Pasak pašnekovės, tokie renginiai pasidalyti informacija bei patirtimi. Seminare „Caritas“ darbuotojai klausėsi pranešimų apie socialinio darbo etiką, Bažnyčios socialinę doktriną, socialinės politikos plėtrą Amerikoje, Europoje bei Lietuvoje. Renginio dalyviai taip pat turėjo praktinių užsiėmimų, ugdančių tarpusavio bendravimo įgūdžius, mokėjimą klausytis ir išklausti, mokėsi, kaip organizuoti darbą parapijose. Panašūs seminarai rengiami visos Lietuvos vyskupijose.

ŠEIMOS CENTRAS
SUPAŽINDINA SU
„EVANGELIUM VITAE“

Lietuvos Caritas federacijos Šeimos centras, turintis savo skyrius visose Lietuvos vyskupijose, Lietuvos šeimas ir katalikišką visuomenę ketina plačiau supažindinti su popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika „Evangelium Vitae“. Interviu Informacijos centrui Šeimos centro vadovė gydytoja Nijolė Liobikienė sakė, kad projektas truks dvejus metus ir bus įgyvendinamas dviem etapais.

Pirmiausia numatoma pagrindiniuose Lietuvos miestuose surengti seminarus, kuriuose dalyvaus teologams, sociologams, gydytojams, teoriniui ir praktiniam aspektui būtų nagrinėjami enciklikos „Evangelium Vitae“ klausimai. Vėliau daugiausia dėmesio bus skiriamas pasaulietiams, dirbantiems su šeimomis parapijose, rengti bei konkrečioms veiklos projektams kurti. Centro vadovė pažymėjo, kad nesitiki visuotinio dalyvavimo šiame projekte, tačiau „jeigu parapijose atsirastų bent dešimt šeimų“, norinčių įsitraukti į šią veiklą, „būtume laimingi“. Pašnekovė teigė, kad Šeimos centro darbo patirtis rodo, jog „geriausių rezultatų pasiekiami, kai šeima moko šeimą“. N. Liobikienė sakė, kad katalikiškos šeimos galėtų padėti kitoms pagalbos reikalingoms šeimoms, seneliams, vaikams, neščioms moterims.

Šeimos centro vadovės teigimu, viena iš aktualiausių Lietuvos problemų yra demografinė situacija. Statistika rodo, kad šiuo metu mirtingumas Lietuvoje pralenkia gimstamumą. N. Liobikienė pabrėžė, kad „kova už gyvybę parapijose neturi būti vien žodžiai“. Drugeji atkreipė dėmesį į glaudų ryšį tarp eutanazijos ir abortų. Didėjant abortų skaičiui, daugėja senų žmonių, kas skatina eutanazijos praktika. Šitaip sukuriama sistema, „visiškai nužmoginti žmogų“. Gydytoja taip pat pažymėjo, jog kova už gyvybę neturėtų būti atskirta nuo religinio gyvenimo ir tikėjimo gilinimo. Todėl seminaruose šalia kitų dalykų numatoma nagrinėti ir Šventąjį Raštą.

PAŠVENTINTAS
EVANGELIZACIJOS
CENTRAS

Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius spalio 20 d. pašventino naujas Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centro patalpas. Vyskupas linkėjo šiai institucijai nevirsti biurokratine įstaiga, bet dirbti, „kunkuliuoti, pripildyti širdis šviesos“. Pasak jo, evangelizuojančiam pirmiausia reikia turėti sąvayę ugnies, kas kartais yra netgi svarbiau už žinias.

1994 m. vasario 11 d. įsteigtas Evangelizacijos centras vienija arkivyskupijos teritorijoje veikiančias katalikų organizacijas, vienuolijas bei bažnytnes įstaigas ir turi tikslą koordinuoti evangelizacinę veiklą. Centru vadovauja ordinaro skiriamas pirmininkas. Šios pareigos šiuo metu patikėtos kunigui Rolandui Kaušui. Evangelizacijos centras yra įkūręs Evangelizacijos mokyklą savo bendradarbiams rengti ir jaunimo grupių vadovams lavinti.

Mokykloje dviem grupėmis rengiami 69 būsimieji Evangelizacijos centro bendradarbiai, atstovaujantys 22 arkivyskupijos parapijoms, ir 32 jaunimo grupių vadovai iš 12 parapijų. Evangelizacijos centro referentas Arūnas Kučikas priminė centro steigimo istoriją, akcentavo, jog evangelizacijai būtina skirti nuolatinį dėmesį, dirbti profesionaliai. Pagrindinis cen-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5599.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaides mediant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunėdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bindokienė

Administracijos Piusas Stodius

Moderatorius kun. Viktoras Rimelė, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šaltadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį nesako. Skelbimų kainos priimančios, gausus prašymas la nars skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasikelti kopiją.

tavo „asmeniško ryšio tarp žmonių“ svarbą, reikė išitikinti, jog centras galėtų padėti su praktine pastoracija susipažinti ir Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto studentams, Tarpdieciznė kunigų seminarijos auklėti niams.

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kaltame Rotuvinėkai

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER
740 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

LNAS A. SIDORYS, M.D.

Ophthalmologist/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0822
4140 W. 63rd St.
312-736-7799

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-unto
diplomu, lėtuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimanai.
absolučiai punktualūs. Suštarimui
(kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v.p.p. 7 v.v. antrą 12:30-3 v.p.p.
trečią uždarėta kelvė 13 v.p.p.
penktą ir šeštą 9 v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6999 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
160 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1288

SURENDER LAL, MD

Specialybė – Vidus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6064 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4188
Valandos pagal susitarimą

KAB. TEL. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-438-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-9255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Sėd. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-778-2888
Namų tel. 708-448-8846

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.I.

Specialybė – Vidus ligų gydytojas
Kaltame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOJA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1620 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-8886
Valandos pagal susitarimą

„Linelio“ šokėjai pasirodymo metu Milwaukee tarptautiniame festivalyje 1995 m. lapkričio 19 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS IR JAV LB ATSTOVŲ KOMISIJA

1995 m. sausio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą sukurti bendradarbiavimo komisiją tarp LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės. Šis nutarimas, JAV LB iniciatyvos rezultatas, buvo 1995 m. gegužės 10 d. Česlovas Juršėno, LR Seimo pirmininko pasiūlytas, o ištisas nutarimo ir nuostatų tekstas paskelbtas „Valstybės žiniose“, Nr. 38, kaip LR Seimo nutarimas Nr. 1-776. Eltos tekstas nebuvo tikslus ir suklaidino daugelį, susidomėjusių šiuo reikalu.

Nutarimo nuostatų pirmasis skyrius apibrėžia šios komisijos paskirtį, būtent: „puoseleli Lietuvoje ir Amerikoje gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, teikti pasiūlymus Lietuvos Respublikai Seimui ir kitoms valstybinėms institucijoms dėl Komisijos veiklos“.

Lietuvos politiniai vadai ir Seimo frakcijos rėmė šį projektą. Prof. Vytautas Landsbergis (Tėvynės sąjunga), kalbėdamas apie šios komisijos paskirtį, teigė numatant galimybę pagalbai „spręsti iškiliančius klausimus ar nesupratimus tarp atkurtos Lietuvos valstybės įstaigų ir lietuvių“ (prof. Landsbergio terminas, R.N.). Ta pati proga prof. Landsbergis stipriai pabrėžė, kad, kalbant apie šią komisiją, „pirmiausia aš galvoju plačiau apie Lietuvos nepriklausomybės ir tarptautinio saugumo klausimą. Amerikos visuomenė ir Amerikos valdžia turi jausti lietuvių nuolatinį susirūpinimą šiuo klausimu ir tam tikrą politinį spaudimą“. Romualdas Ozolas (Centro sąjunga), pabrėždamas šios komisijos reikalingumą ir jos kryptis, minėjo, kad jau „seniai reikėjo tokių nacionalinių programų sudarymo ir vykdymo institutų sukurti...“ Tarp kitų galimų komisijos veiklos kryptių R. Ozolas minėjo ir, tiek Lietuvai, tiek lietuvių pasaulio svarbią tautinio identiteto bei imuniteto ugdymą ir palaikymą.

REGINA NARUŠIENĖ

Aloyzas Sakalas (socialdemokratas) pokalbį šios komisijos tema su Liūda Rugieniene pradėjo, sakydamas „kad jei būtų buvusi tokia komisija jau 1990 metais, tai, matyt, būtume išvengę eilės klaidų; turio galvoje pilietybės įstatymus, turio galvoje kitus mūsų įstatymus, valstybės sąrangą, konstituciją ir visą kitą... O dabar aš matau, kad ta komisija vis tiek reikalinga, nors jos uždaviniai dabar yra gal kiek kitokie“. A. Sakalas numatė, kad ši komisija galėtų būti labai geras įrankis formuojant mūsų kultūros politiką, bendradarbiavimą. Iš šios komisijos turėtų naudoti lietuvių, nes per kultūros mainus lietuvių užsienyje taip pat būtų geriau palaikoma. Leonas Milčius (Lietuvos tautininkų sąjunga) minėjo, kad šios komisijos idėja Tautininkų sąjungai ne tik pritarė iš pat pradžių, bet net pateikė Seimo statutui pakeitimą įkurti Seime šiai akcijai komitetą. Leonas Milčius mano, kad komisija savo statutu nėra pakankama visų klausimų išsprendimui, bet, pradėjus sėkmingai nuo mažo, prieisime ir prie didesnių, tad nėra abejonės, kad „mūsų tautininkų frakcija tos komisijos nori“.

Gediminas Kirkilas (LDDP) teigė, kad ši komisija yra tiltas, pirmas susibūrimas efektyviam Amerikos LB bendradarbiavimui su Lietuva. Kol kas šį bendravimą G. Kirkilas apibūdino kaip „chaotišką stichiją“. Pirmiausias, ir gal svarbiausias, uždavinys šiai visai komisijai, tai išsivijos problemų sprendimai. Šie sprendimai yra svarbūs Lietuvai, nes svarbu, kad išsivija galėtų susirasti pati save Lietuvoje, ir kad išsivijos potencialas geriau pasitarnautų Lietuvos labui. G. Kirkilas taip pat tikisi aktyvios paramos Lietuvos problemoms politinėje JAV dirvoje. Jei to nebus, bus kitų problemų, sakė G. Kirkilas savo pokalbyje su Liūda Rugieniene. Ignacas

Uždavinys (Lietuvių krikščionių demokratų partija), stipriai pritardamas šios komisijos įkūrimui, minėjo, kad šią komisiją reikėjo steigti seniai. Dabar šiam žingsniui pradėti esą daug kliūčių. I. Uždavinys tikisi šios komisijos neutralumo pozityviam integravimuisi į Lietuvos problemas, ypač tiek savo, tiek Lietuvos jaunimo pagalbos. Teigiamai apie šios komisijos įkūrimą pasisako ir Saulius Pečiūnas (Lietuvos demokratų), ir Česlovas Juršėnas (L.R. Seimo pirmininkas, LDDP).

Komisiją sudaro 14 narių, atstovų: 9 Lietuvos Seimo atstovai, po vieną iš politinių organizacijų, turinčių Seime savo atstovus, ir 5, JAV LB Tarybos išrinkti, atstovai. Politinės organizacijos, turinčios Seime savo atstovus yra šios: Lietuvos Demokratinė darbo partija (LDDP), Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai), Lietuvos Socialdemokratai, Lietuvos Tautininkų sąjunga, Lietuvių Krikščionių demokratų partija, Lietuvos Demokratai, Centro sąjunga, Valstiečių partija, Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Penki JAV LB Tarybos išrinkti nariai yra šie: Donatas Skučas, Liūda Rugienienė, Juozas Ardy, Vytautas Maciūnas ir Regina Narušienė. Komisija galima papildyti, pritarus visiems komisijos nariams. Komisija išrenka 2 pirmininkus – vieną iš LR Seimo atstovų ir vieną iš JAV LB atstovų. Komisija renkasi ne rečiau, kaip dukart ir metus. Posėdžiai teisėti, dalyvaujant dviem trečdaliu komisijos narių. Sprendimai yra priimami bendru sutarimu. Komisijos posėdžiai yra atviri, vieši. Komisija turi teisę gauti informaciją jos svarstomais reikalais iš valstybinių įstaigų, institucijų, ministerijų. LB Komisijos atstovai sumoka patys visas kelionių ir pragyvenimo išlaidas.

JAV LB atstovai savo pirminku išrinko Donatą Skučą, kuris š.m. sausio mėnesį išvyko į Lietuvą pradėti ruošti darbo tvarkę ir planus pirmam posė-

KGB ATSIGAUNA

E. RINGUS

Po rinkimų Dumas sudėtis pasikeis, pasikeis ir Rusijos politika. Kelias ir tikrąjį laisvę pasunkės, vidinė drausmė ir suvaržymai padidės. Visa tai gali atlikti tik atgaivinta KGB, kurios aktyvumas jau pasireiškė per rinkiminį laikotarpį.

Po 1991 m. įvykių Jelcin pasikyrė savo žmogų, kad pertvarkytų KGB aparatą. Tačiau jo paskirtas žmogus seniojo aparato iš pagrindų pakeisti negalėjo ir buvo priverstas kapituluoti po 100 dienų. Po jo KGB keitė vardą keletą kartų, kol nusistovėjo paskutinis: „Federalinė saugumo tarnyba“. Jai vadovauja Jelcino žmogus, pakeltas į aukščiausią geperolo laipnį, kad padidintų šios organizacijos prestižą. Naujos organizacijos pagrindinis uždavinys turėtų būti išlaikyti vidinę tvarką Rusijos respublikoje, kovoti su mafija, korupcija, užsienio agentais, teroristais. Tai tik oficialūs uždaviniai.

Nepaisant kad kurie atstovai bando žvalgybos galybę sumažinti, jiems nelabai sekasi, nes ji dar nėra kontroliuojama parlamento, kaip yra Amerikoje. Šios organizacijos veikla, kaip ir anksčiau, pagrįsta slapta. Jos rankose visi KGB archyvai, prie jų niekas nėra prieleidiamas, nes daug buvusių agentų, su visomis jų „nuodėmėmis“, vis dar gyvena pačioje Rusijoje, buvusiosios respublikose ir satelitinėse kraštuose. Tiesa, kad daug aukštų ir pačių pikčiausių buvo atleista, bet nei vienas nebuvo nubaustas. Faktiškai jie gyvena daug geriau, negu padorūs piliečiai. Jie perėjo į kitas valstybines įstaigas, nes tarnyba žvalgyboje pas rusus nelaima nusikaltimų. Daug KGB generolų, paslėpę savo praeitį, tapo verslininkais, privačių seklių agentūrų viršininkais, saugoja turtuolius, ta-

džiui, kuris, manome, įvyks Lietuvoje kovo mėnesį. Abiejų lygiateisių vienos tautos dalis – lietuvių, JAV diasporos, ir lietuvių Lietuvoje bendravimas per paskutinius šešerius metus toli gražu nepasiekė patenkinamos būklės. Tebevyksta ilgas, gal ir per ilgas, nelengvas, ir gal net chaotiškas, susipažinimo ir bendravimo procesas. Mūsų steigta komisija užduotys yra nelengvos. Be galo daug priklauso, kiek ir šį procesą įsijungs pati Lietuvių Bendruomenė Amerikoje. Turime daug vilčių, kad šios komisijos veikla ras daug paramos išsivijoje, bus prasminga ir naudinga tiek Lietuvai, tiek mums lietuviams Amerikoje išlaikyti gyvastigumą ir jautrumą Lietuvai ir planus pirmam posė-

po fabrikų direktoriais, net pateko į parlamentą, atstovaudami komunistų, agrarininkų ir kitokioms partijoms. Dalis buvusių kagebištų, stipriai prasiakutusių, yra šantažuojami pačios organizacijos, ypač naudojami įvairiems tamsiems darams, kurių nauja žvalgyba nevengia, kai reikia sutvarkyti nepalankius jiems piliečius. Tik tada „sutvarkymu“ kaltinama mafija.

Be naujos saugumo organizacijos Jelcin sukūrė niekam nepriklausantį asmeninį saugumo vienetą, vadinamą: „Prezidentinė saugumo organizacija“, kuriai vadovauja jo artimiausias draugas Koržakov. Šios organizacijos uždavinys saugoti prezidentą ir visą Kremlių, kad nepasikartotų Rucko afera, kai jis nutarė okupuoti Kremlių, o Jelcin 1993 m. turėjo apšaudyti parlamentą iš tankų. Tie daliniai priskaičiuoja 50,000 karių ir gali būti panaudoti režimo apsaugimui ir bei mažų neramumų sutramdymui Rusijos teritorijoje. Be to, Jelcin nelabai patiki kariuomenės lojalumu, nes daugybę generolų ir kitų aukštų karininkų buvo atleisti ir vargsta, laukdami patogios progos.

Dabartinė saugumo organizacija įkūrė atskirą tarnybą, kurios uždavinys yra rinkti technines ir ekonomines informacijas. Tokie skyriai išbarstyti visuose svarbesniuose kraštuose. Sakysim, Kuboje špiūnų bazė dar praplėsta. Ten yra centras elektroninės žvalgybos, sekancijos Amerikos pokalbių ir visokias transmisijas, ypač pokalbius su Rusijos ir kitų respublikų piliečiais.

Užsienio žvalgybai vadovauja, gerai mums žinomas, senas komunistas Primakov. Jį mes atsimename iš konflikto su Iraku, kur Primakov buvo Huseino patarėjas ir tiltas su Maskva. Paskutiniu laiku Rusija slapto tarnybos veiklą sustiprino. Užsienio tiesi verslininkai jau pradeda skųstis. Dalis parlamentarių pradeda reikalauti, kad būtų atgaivinta senoji KGB. Priešrinkimiam laikotarpiu buvo suauktas seminaras Maskvoje, kur daugelis kalbėjojo reikalavimus sustiprinti apsaugą, kaip ir anksčiau, nes, jų nuomone, Amerika ir kiti Vakarų kraštai nori susilpninti Rusiją, jos karines pajėgas ir ekonomiją. Priimti šie nutarimai: sustiprinti žvalgybą, įvesti stiprią vyriausybę, atgaivinti galingą Rusiją, sustabdyti NATO plitimą. Kalbėtojai ypač kaltino Ameriką ir Vokietiją už žvalgybinių židinių steigimą Baltijos kraštuose.

O apie atidarymą KGB archyvų, po paskutinių rinkimų reikia visai pamiršti.

galvoti, kad senis mane tempia ir Degėsius ar gal dar kur toliau. Ir vėl klausiu, kur ta jo gegužinė, o jis taip pat: „Rasim, tik nesibaukštink, juk ne pirmą sykį į mišką atėjai naktį“.

Žinoma, kad ne pirmą. Man ir rūpėjo ne miškas, bet gegužinė. Ėmiau net galvoti, kad gegužinė tik prasimanė, o veda visiškai kur kitur. Motina, išleisdama į vestuves, priminė, kad labai ilgai neužsibūčiau. Sakė, rytoj, jeigu bus vėjas, reikės pavažiuoti į malūną. Duoniniai miltai artėjo į galą. Vieną ausim klausiau kaip vėjelis šlama medžių viršūnėse ir galvoju, kad saulei užtekėjus, jis gali pūstelti kaip reikia, o mes kažin kur laminuotės per tankynę. Jau norėjau sakyti, kad man užtenka, kad rytą reikės į malūną važiuoti, kai staiga pro tankinai sužėlusias eglutes prasilaminom į šviesos pilną aikštę. Kone akys iš kaktos išsprogo: aikštė buvo lygi, be jokio modelio, net kupetelio. Aplinkui buvo šakas ligi pat žemės nuleidusios eglės. Šakos gulė taip žemai, kad net jokio kamieno nebuvo matyti. Akis išvertė dairiausi ir galvoju, kaip čia buvo, kad tokios vietos ligi šiol nebuvo užtikos. Aukštai, negalėjau įžiūrėti ant ko, kabėjo labai šviesios lempos, o aikštės pakraščiuose buvo pilna gražiai išsiupestusių vyru ir dar gražiau išsidabinusių moterų. Atrodė, kad visa ponija čia buvo susirinkusi. Net pasidariau ar nepamatysiu kur mūsų septynėdžio Komaro ar jo šamausio laučiaus, bet nemačiau. Visi buvo tokie lieknūs ir šmaikštūs. Jie mus irgi pamatė. Visi sužiuro į mūsų pusę, kiti

Danutė Bindokienė

Meškai ataugo nagai

Jau tiek tiek daugiau kaip mėnuo, kai Amerikos kariai įžengė į Bosniją, kad Taikos balandžio sparnai sustiprėtų, o jo snapas atnešotų alyvos šakelę įleisti šaknis ir išaugtų galingu medžiu. Pagal paskutines žinias, taikos sutarties punktus stengiasi vykdyti abi pusės, o kol kas nei vienas iš 10,000 amerikiečių karių neperado gyvybės. Galima įsivaizduoti, kad tiems Amerikos jaunuosiuose, augusiuose saugiai ir turtingame krašte, Bosnija atveria sukrečiantį vaizdą. Baisus sunaikinimo kančios ir mirties pėdsakų galima rasti kiekviename žingsnyje. Kraštas yra virtęs kapinyne ir nuolat atrandami masiniai kapai, kuriuose dažniausiai palaidoti Bosnijos musulmonai. (Galbūt žodis palaidoti šiuo atveju netinka, nes jis sukelia kultūrinių, pagarbių laidotuvių vaizdą, masiniuose kapuose žudikai savo aukas ne laidoja, bet užkas...).

Cia kalbama apie šimtus ir tūkstančius nužudytų karo belaisvių ir civilių žmonių. Nėra abejonės, kad dar ilgai apie masinius kapus girdėsime, kol visi bus atrasti (o gal niekad visi atrasti nebus).

Slaptieji pavieniai ar masiniai kapai – tai kiekvieno tirno antspaudas, išpaustas užkariautojų žemėje. Jis niekuomet neišdyla. Tais ženklais nusėta ir mūsų tėvynė. Kadangi nuo bolševikinio teroro siautėjimo jau praėjo keli dešimtmečiai, daug liudininkų, kurie galėtų apžinti slapta laidojimo vietas, jau nebėra gyvųjų tarpe, todėl kai kurios gal niekuomet nebus atrastos ir tik raiba gegužė – pasak liaudies dainos, užduktuos savo raudą virš užmiršto kapo... Neseniai prisiminėme 1991 m. sausio 13-tąją, kai, to paties sovietinio komunizmo dėka, Lietuvoje žemė vėl priglaudė 14 savo vaikų. Tiesa, jų vieta žinoma ir gerbiama, primenant tautai, kad laisvės kaina yra labai aukšta. Praėjus keleriems metams nuo tos datos, Vakarų pasaulis dėjo daug pastangų, noredamas save įtikinti, kad Rusijos meška jau pavirto žaizliniu meškiuku, kurio nebėra reikia bijoti. To sudemokratėjusio meškiuko valdytojas Boris Jelcin tapo ypač Amerikos vyriausybės patikėtiniu. Pasiųmėjusio remtino žmogaus statusą suteikusi Jelcinui, JAV vyriausybė savo nusistatymo laikėsi net po to, kai visi ženklaai rodė priešingą vaizdą.

Tai nebe pirmas kartas, kai Amerika parodo tokį siaurąžiūrą Rusijos (anksčiau Sovietų Sąjungos) atžvilgiu. Prez. George Bush negalėjo įsivaizduoti sovietijos be Gorbačio-

vo, ji akiai remdamas net po to, kai visas pasaulis matė tų pažiūrų klaidingumą. Bill Clinton laikosi isikibęs Jelcino skvernų, nors būtų laikas artimiau susipažinti ir su Rusijos prezidento varžovais, kurie galbūt netrukus perims jo vietą. Metas Amerikos politikams ir vyriausybei įsitikinti, kad niekas nėra amžinas.

Galbūt po paskutinio Boris Jelcino fiasco su čekėnu partizanais kai kam akys plačiau atsivers. Maskvos nutarimas puliti Pervomajskoje kaimą, kuriame pora šimtų čekėnu tebelaike apie 100 įkautų, buvo tiesiog desperatiškas žingsnis parodyti savo prezidentu nusivylusiai tautai, kad jis tvirtai tebelaike valdžia savo rankose. Puolimą mėginę pateisinti, kad čekėnai jau vis tiek nužudę įkautus, rusai vėliau gyresis išlaisvinti net 82 paimtuosius (argi jie vėl atgijo?). Apšaudymo metu buvo sugriautas bei sudegintas visas kaimas, turėjęs 300 pastatų, tuo išlaisvinant buvusius jo gyventojus nuo tureto turto ir namų. Puolimui pasibaigus, Jelcinas triumfuodamas pranešė, kad mūšis laimėtas, bet, deja, karas tęsis dar ilgai, o šis Rusijos vyriausybės žygis tik pakurstė neapykantos laužą prieš agresorius.

Galima abejojti, ar čekėnu partizanų tikslas pateisina priemones, kuriomis jo siekiama. Kadangi tauta negali – ir neturi – paklusti okupantui, kuris nepalyginamai stipresnė jėga pagaliau įstengė ją užimti, laisvės kovos vyks ir toliau, tačiau čekėnu priešas yra Rusija, ne beginkliai vaikai, moterys, ligoniai, seniai. Įkauti drama nuolat kartojasi įvairiose pasaulio vietose, pradedant pavienio plėšiko noru pabėgti iš nusikaltimo vietos, prisidengus pagrobto pašaliečiu, baigiant politinių fanatikų platesnio mato užmojais – įkauti kaina nupirkti norimų nuolaidų. Turbūt jau nebėra pasauliųjų vietos, kur simpatijos kryptų nekaltus žmones pagrobusiųjų pusėn, nepaisant jų kilnių tikslų. Nedaug simpatijų buvo ir čekėnam, nors jų tikslas ir yra savo krašto laisvę, tačiau partizanų veiksmą šį kartą nustelbė Rusijos prezidento terorizmas.

Ir vėl kyla klausimas: kuo remiasi Boris Jelcin, ignoruodamas Čekėnijos troškimą siekti nepriklausomybės? Kodėl Amerika nenori suprasti, kad Čekėnija turi tokią pat teisę laisvai gyventi, kaip Lenkija, Baltijos tautos ar kuri kita pasaulio valstybė? Kodėl atsisakoma matyti, kad Rusijos meškai vėl ataugo nagai ir dantys?

DEBESYSE

JURGIS JANKUS

10

Senukas žiūrėjo, klausėsi ir buvo labai smagus. Pagavo ir savąją dūdėlę pritarti. Buvo gražu. Jis taip mokėjo savo pusę išraižyti, jog kartais emė rodytis, kad dūduojam ne dviesė, bet trise ar keturios. Kai gerai įsigejojom, ir man jau liešius pradėjo peršėti, jis, lyg žinodamas, pasakė: „Pasikeisim. Nuo tos alksinės ko gura tau ir liešius sutina. Pamėgink mano. Su ja niekada nepavargai“. Pasikeitėm. Netikėjau, bet ji buvo daug smagnesnė. Rodėsi, kad tik pagalvoji, o ji jau pati pirštus kur reikia deda. Po kelių dainelių, senukas vėl stabtelėjo. „Pamėginkim ką smagiau. Taip, kad kojos vietoj neuusytgtu. Ar moki polką?“ Su lūpine mokėjau kažin kiek, tai ir pradėjau viena po kitos. Iš pradžių tas, kur mokėjau armonikėle, paskum ir tas, kur staiga į galvą pradėjo ateiti, po jų valsus, o senukas vis paskui mane, aš įsidrąsins paraitau kaip ant liešius ušina, o jis dar įmantriau.

Taip įvairiau, kad ne ligi rytojaus būtų nesustojo, bet senukas sustabdė. „Pavargai?“ paklausiau. Maniau, kad senis nebeįkabinas su manim, kad nuo birbynės liešius pradėjo tinti. Tik apsišvalges susigriebiau, kad gal jau ir laikas nutilti: buvo visiškai sutemę. Greičiausiai jau buvo laikas namo ir jam, ir man. Jau tiesiau ranką atsieiti birbynę, šiojaisi padėkoti už

skyliųčių į vietas sustumdymą, bet senukas patraukė visai į kitą pusę. Jam ne galvoj nebuvo eiti namo. „Žinai, ką! – net šūktelėjo – Ar dar neovė į galvą, kad mudu labai puikūs muzikantai. Geresnių gal ne Paryžiuje nerastum. Tik dabar į galvą atėjo, kad mudu dar spėtumėm ir gerą darbą padaryti, ir gal šį tą užsidirbti. Čia visiškai netoli tokie ponaičiai ir ponaitės sulėkė į gegužinę, bet neturi muzikantų, tai nojį pakabinę ir stumdosi iš kampo į kampą. Šio krašto muzikantai jiems buvo per prasti, tai užsipašė iš užsienio, gal net iš to paties Paryžiaus. Aniems kažin kas atsitiko ir nebeatlėkė. Kai mudu taip šauniai susidūdavom, sakyčiau, pamėginkim. Manau, kad jiems mūsų grojimas patiks ir mūsų tušiom rankom nepaleis. Traukiam?“

Dar prisiminiau vestuves. Kai nutilom, ir iš čia buvo girdėti būgno dungsėnimas, bet žado tušiom rankom nepaleisti, linktelėjau galvą, ir jis tuoj į mišką. Seku, o jis eina, eina ir eina. Klausiu, kur ta jo gegužinė, o jis: „Rasim, tik nesibaukštink“, ir drožia be jokio tako, tik žiūrėk, kad patamsy kokia šaka akių neįskabintų. Miškas nuo vaikystės buvo gerai pažįstamas. Juk buvo ir grybauta, ir uogauta, ir riešutauta, ir karkliukų dūdėlėms ieškota. Atrodė, kad traukia tiesiai į Bersukyną, tokį statų kalnelį, kuriame buvo įsikęs barsukai. Jų pamėdžioti atvažiuodavo net didelių miestų ponai, bet kad ten kur nors galėtų būti vieta ponų gegužinei, tikrai negalėjau sumesti. Buvo tankiai užžėlęs skynimas, gražūs šimtamečiai eglynai, be jokios aikštės. Ėmiau

pradėjo eiti artyn. Aš pasijutau nei šiaip, nei taip. Susigėdau ne čia pataikęs. Jie visi apsirėnę taip poniškai, o aš paprastais čerkasiukais ir tais jau geroškai padėvėtais, ir net kiek išaugtais. Pagalvoju, kad ateina išmesti, ir jau sukasi listi atgal į eglynėlį, kai senukas pagriebė už rankos. „Nebijok! – pasakė – Mudu ne su jais maišytis atėjom. Tik muzikantai ir dar tokie, kokių jiems verkiant reikia. Pažiūrėk į mane. Ar aš geriau atrodau, o ne kiek jų nebėjau“.

Pažiūrėjau. Pirmą sykį į jį taip gerai pažiūrėjau. Jo rudinė atrodė daug praščiau, o kelnii keliai jau kažin kelintu lopu buvo lopyti. Ir apsiavęs buvo jau geroškai apibrizgusiomis vyžomis, o buvo smagus ir šiepi, kad net visus dantis galėjai suskaičiuoti. Nuo to ir man pasidarė drąsiau. „Dėkim polką. Tą tavo greitąją“, paragino, keldamas birbynę prie lūpų. Pakeliau ir aš savąją. Užtraukėm. Mūsų birbynėm atliepė miškas ir visa aikštė prisipildė tokios muzikos, kad vargu būtų buvę dar ką nors įterpti. Ir kad sujudo ponija, kad sužibo, sumirgo moterų papuošalai. Pasiūkiadami, net pasiūkinėdami taip emė trenkti polką, kad, rodos, net visas miškas emė kartu linguoti. Apie savo sodžius tesitvindamas ne tiek tų šokančių ir tebuvaus matęs, bet negalėjau įsivaizduoti, kad kas geriau ir smarkiau būtų galėjęs už juos pasokti. Ir ligi šiol nemačiau nieko geriau už juos šokančius. Ka čia sakau – geriau, nieko ne į tą pusę nemačiau.

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIS Į LIETUVIŲ FONDĄ

Užbaigus dar vienerių, 1995, Lietuvių fondo veiklos metus, norisi pasidalinti mintimis su tais, kurie domisi L. fondo reikalais. Kaip žinoma, dr. A. Razmos fondo idėjos iškelimas ir įgyvendinimas, yra toliau sėkmingai tęsiamas. Lietuvių fondo veikla ir tradicijos nedaug pasikeitė per 33 veiklos metus. Fondas stovi ant tvirto pagrindo, tvarkosi demokratiškais principais, prisilaikant įstatų. Per visus 33-jų metų tik keltą kartą statutą buvo keistas, taisyta, pagerinta, pritaikant jį prie naujų gyvenimo sąlygų, kas ir buvo įvykdyta 1995 m. visuotiniame narių suvažiavime.

Prisilaikant įstatų, 1995 m. gruodžio 14 d. tarybos posėdyje buvo išrinkti tarybos ir valdybos pirmininkai ir tarybos protokolų sekretorė. L. fonde pirmininkais yra renkami tik vieneriems veiklos metams ir gali būti perrenkami dar du kartus. Taigi nėra amžinų pirmininkų, nes jie negali būti ilgiau kaip 3 kadencijas. Valdybos pirmininkas Stasys Baras, atlikęs 3-jų metų kadenciją, turėjo pasitraukti. Naujuoju valdybos pirmininku buvo vienbalsiai išrinktas ilgametis tarybos narys Povilas Kilius. P. Kilius fonde nėra naujokas. Jis yra pirmininkavęs tarybai dvi kadencijas po 3 metus, 3 metus buvo pelno skirstymo komisijos pirmininku ir eilę metų vadovavo, su pertraukomis, finansų komisijai. Taigi fondo valdyba yra geros ir prityrusios rankose, subrendusioje LF veikloje. Lietuvių fondo tarybos pirmininkės pareigoms buvau perrinkta ir aš trečiai ir paskutinei kadencijai.

Nuo pat Lietuvių fondo pirmųjų veiklos metų niekas taip nerūpėjo, kaip parama lietuvių išlaikymui. L. fondo tikslai ir toliau lieka tie patys: remti lietuviškas mokyklas, kultūrą, spaudą, organizacijas, jaunimą. Tenka pripažinti, kad laikai pasikeitė. Į Lietuvių fondo veiklą pamažu jungiasi jaunesnėji profesionalai, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę, tevyinės padėtis uždeda dar naujų rūpesčių.

1995 metai Lietuvių fonde

buvo rekordiniai. Juos apvainikavo 8 milijonų sukauptas pagrindinis kapitalas. Per vienerius metus pasisekė sukaupti vieną milijoną dolerių — deka išmintingų fondo principų, kurie yra: Lietuvių fondo pelnas skirstomas būtinoms išėjvijos lietuvių darbams ir parama būtinoms Lietuvos švietimo bei kultūros reikalingoms.

Šiuo metu investavimas duoda pasigėrėtiną pelną. L. fondo taryboje kyla klausimas: ar tikslu yra tik remti mažus projektus. Reikia pagalvoti apie specialius, didesnius projektus paremti Lietuvos švietimo ir kultūros reikalus, ne per Lietuvos ministerijas, o tiesiogiai. Jau esame įsitikinę, kaip dabartinė valdžia švaisto lėšas.

L. fondo tarybos nariai atkreipė dėmesį į Vilniaus krašto mokyklų rūpesčius. Stebint spaudą, tiek gaunamą iš Lietuvos, tiek išėjvijos, susidarė pakankamai aiškus šaltininkų rąsto lietuvių mokyklų bei jų mokytojų skurdus vaizdas. Atrodo, kad rytų Lietuvoje lietuvių nėra vietos. Lietuvos valdžia nebando steigti naujų mokyklų. Pradžios mokyklose mokinių skaičius auga, bet iš jų mažai kalbančių lietuviškai. Mokytojai, atvykę iš Kauno, Alytaus ar iš kitur, priversti gyventi su moksleiviais bendrabutyje. Yra pasiaukojančių lietuvių mokytojų, bet sunkiose gyvenimo sąlygose jų algos nei minimaliai nėra pakankamos. L. fondas ieško būdų paremti tiesiogiai tuos pasišventusius lietuvių mokytojus. Šių metų sausio mėnesį trys Dieveniškų mokyklos mokytojos buvo parrinktos po 200 dol. Tai tik pradžia.

Lietuvių fondui sunkiau sekasi surasti naujų narių. 1995 metais jų neatsirado nei šimto, o iš gyvųjų tarpo pasitraukia daug didesnis narių skaičius. Jų daugumas yra pensininkai, nepagalbėję šimtinių L. fondui, prisimena jie fondą ir savo testamentuose. Tai tie, kurie supra, koks svarbus išėjviai yra Lietuvių fondas.

Lituanistinės mokyklos ir jaunimas stipendijomis buvo ir yra gausiai remiamas L. fondo. Kur tas jaunimas dabar yra? Ar buvę

Vaclovas ir Konstancija Nenortai.

HARTFORD, CT

NENORTAI ŠVENTĖ 60-JĄ VEDYBŲ SUKAKTĮ

Vaclovas ir Konstancija Nenortai, veiklūs Hartfordo lietuvių telkinio nariai, praėjusį Padedos dienos savaitgalį savo vaikų, vaikaičių ir artimų draugų tarpe gražiai paminėjo savo vedybų 60 metų sukaktį.

Lietuvių fondo stipendininkai nejučia pareigos, baigę mokslą, įstoti į L. fondą bent su šimtaine? Dabar tas jaunimas yra subrendęs ir sukūręs šeimas. Daugelio vaikų lanko fondo remiamas lituanistinės mokyklas, bet jų tėvai šaltai žiūri į lietuviškumą. Lietuvių fondas liks toks, koks buvo nuo pradžios su tais pačiais tikslais, kuriuos jam davė jo steigėjai. Tačiau laukiame jaunesnės kartos, kad jungtųsi į narių eilę, o taip pat ir į aktyvią veiklą.

Šių metų kovo 30 d. PLC Lemonte vyks visuotinis L. fondo narių suvažiavimas. Suvažiavime bus aptarti aktualūs šių dienų fondo darbai ir planai. Taip pat L. fondo suvažiavime gyvu žodžiu kiekvienas gali pareikšti savo nuomonę, pageidavimus. Fondo vadovybė savo narius dažnai informuoja per spaudą ir laiškus, tačiau labai svarbu

Šventė pradėta iškilmingomis Mišiomis Šv. Trejybės bažnyčioje, giedant muzikui Jurgiui Petkaičiui ir pritariant broliams Alfonsui ir Vytui Zdaniam. Šios parapijos chorė Vaclovas Nenortas ir jo sūnus Vytenis gieda jau tris dešimtmečius. Šv. Mišias aukojo kun. John J. Moskus, o šventei pritaikyta prasminga pamokslą pasakė iš

patiems nariams suvažiavime aktyviai dalyvauti.

Lietuvių fondas tęs ir toliau pradininkų darbą. Turime džiaugtis, kad visi fondo steigėjai-pradininkai yra fonde. Jie tebegyvena fondo rūpestiais nuo pat organizacijos pradžios, stengiasi, kad santykiai su išėjvijos visuomene ir atsikuriantia Lietuva būtų darnūs bei tvarkingi.

Marija Remienė

Marianopolio atvykęs kun. Albinas Gurklis. Šventė buvo tęsiama Willey's restorano patalpose.

Sukaktuvininkų sūnus Vytenis, pasveikinęs susirinkusius ir padėkojęs už dalyvavimą, pakvietė savo seserį Dalią Jakienę tarti žodį šeimos vardu.

Dalia, vyriausia Nenortų dukra, prisiminė, rodos, dar taip neseniai švestas sidabrinių ir auksinių tėvėlių vedybų sukaktis. Pasidžiaugė Dievo palaima, teikiančia jos tėvams sveikatą ir jaunatvišką energiją. Padėkojo tėveliams už reikale ištiestą pagalbos ranką, suteiktą paramą. Perskaitė šia proga iš Baltųjų Rūmų gautą sveikinimą, pasirašytą JAV prezidento Bill Clinton ir jo žmonos Hillary Rodham Clinton, įteiktą ir iš Romos atsiųstą Šv. Tėvo ypatingą palaiminimą. Raštu sukaktuvininkus sveikino giminės iš Lietuvos, sesuo G. Valavičienė ir jos sūnus Arūnas iš Floridos, artima draugė Irena Karalienė. Vaitiekienė iš Čikagos ir kiti, negalėję asmeniškai šiam Nenortų pagerbime dalyvauti. Savo trumpą kalbą Dalia baigė poeto Jono Aisčio eilėraščiu „Draugyste“.

Sukaktuvininkus žodžiu sveikino kun. Juozas Matutis, pažįstantis Nenortų šeimą daugiau negu 30 metų. Ramovėnų vardu kalbėjo B. Dapkus, o dr. A. Stankaitis humoristiniu žodžiu linkėjo sukaktuvininkams sulaukti ir deimantinio jubiliejaus.

Vaclovas Nenortas, savo ir žmonos vardu, padėkojo visiems už prasmingus linkėjimus, o vaikams už šio gražaus jų pagerbimo suurošimą.

Vaclovas ir Konstancija Nenortai, įprasmindami savo šeimos šventę, pasiuntė auką našlaičio Lietuvoje globai ir padidino savo įnašą Lietuvių fonde.

Dalyvė

• 1908 m. sausio 24 d. Sir Robert Baden-Powell Anglijoje suorganizavo pirmąją skautų (berniukų) skiltį.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Dokumentus, įgaliojimus notarizuojame veltui.

MAISTO SIUNTINIAI.

Du patys populiariausi - už \$39.- ir \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukšteni), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

atlanta
IMPORT-EXPORT, INC.
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

(312)434-2121 (800)775-SEND

Persilunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją.

SKUBŲ SIUNTINIŲ - AIR CARGO

Galite užsisakyti 5 rūšių maisto kompleksus.

Persilunčiame automobilius, baldus bei komercines siuntas.

Verčiame ir notarizuojame dokumentus, paruošiame išvykimo ir vizos pratęsimo dokumentus.

Dirbame: Pirmadienį - penktadienį 9-5 / Šeštadienį - 9-2

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turis darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-989-2658.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 312-585-6624

REAL ESTATE

GRETT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuteris ir FAX pagalba
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

IEŠKO DARBO

35 metų vyras iš Lietuvos ieško bet kokią darbą. Turi patirtį ligonių priežiūroje. Kreiptis nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Tel. 1-708-989-3497

IEŠKO BUTO

Dirbantis pensininkas ieško pigaus kambariuko (pusryčiai, vakarienė ir pastogė) trumpalaikiai apsigyvenimui (burtų savitajai). Galėtum prižiūrėti namą. Parašyti skambinti: Joe (708) 683-6838.

LAISVĖ FONDAS

Lietuviškai Kultūrai Ugdyti

Leidiniai

Jonas Mikeliškis — NORS NEŠVIETĖ LAIMEJIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs JLF rezistencinio romano premiją	\$8.00
Adolfas Markelis — SUSITIKIMAI. Novelės, išleista Kaune 1993	\$6.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE I tomas. Raštai 1993	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Lukša-Daumas — LAISKAI MYLIMOSIOMS Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus — EVOLIUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. 1988ž	\$6.00
Antanas Paškus — ASMENYBĖ IR RELIGIJA	\$6.00
Antanas Paškus — SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus — ŽMOGAUS MEILĖS 1995	\$6.00
Juozas Brazaitis — RAŠTAI. II, III, IV, V, VI t. po \$15.00. Visi (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba: LAISVĖ FONDAS c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln. ORLAND PK. IL 60462. USA
Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

LITHUANIAN DIASPORA

KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenen

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyventa vertybių konfigūracija. Studijų dinamizmo eigoje, skverbiamasi į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus savo ideologija, galima taikinti sugretinti savo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru pelikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be dėsiųjų išimčių, profesionalai, išsismokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelį formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar pridėda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4845 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Vienas svečių stalas Lietuvių fondo puotoje Lemonte spalio 21 d. Sėdi iš kairės: Danutė Bindokienė, Vytautas Bindokas, Elena Motulienė, Rima Sutkuvienė; stovi — Petras Brizgys, Alė ir dr. Antanas Razmai, Kostas Motulius, dail. Antanas Sutkus. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Svečiai Lietuvių fondo pokilyje spalio 21 d. Lemonte. Stovi iš kairės: dr. Mindaugas ir Austė Vygantai, Gilius Kisieliai; sėdi: Rita ir dr. Tomas Kisieliai, dr. Teresė ir Algis Kazlauskai, Gilius Kisieliaus sužadėtinė. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

LAIŠKAI

ATSIDURĖM BĖDOJ, PRAŠOM PAGALBOS!

Bankrutavus Lietuvos Akciniam inovaciniam bankui, visi „Dienovidžio“ asakaitoje buvę pinigai liko jame išaldyti. Redakcija pasiliko be lėšų leisti laikraštį toliau. Esant visiškai Lietuvos vyriausybės krizei (valdžia užpūstas A. Šleževičius), nenumatoma kada ir ar gausime savo pinigus.

Atsidūrę tokioje padėtyje, kreipiamės į visus išėjusius fondus, organizacijas ir pavienius asmenis, galinčius „Dienovidį“ aukomis ar prenumeruoti (užsienyje ar Lietuvoje) paremti. Redakcijos atstovai Amerikoje: Alf. Pargauskas – 8908 Butterfield Ln., Orland Pt., IL 60462, (707) 361-2817; dr. Rožė Šomkaitė, 386 Hillside Pl., So. Orange, N.J. 07079 (201) 763-7622; Vytautas Maželis, 4223 Menahan St., Ridgewood, N.Y. 11385, (718) 497-4687; Kanadoje – Vytautas Bireta, 199 Sylvan A. Scarborough, Ont. (416) 261-4312.

Kreipkitės į atstovus ar tiesiog į redakciją, Pilies 23a, Vilnius, tel. 22 19 11. Atstovai pasirengę patarnauti. Būsime dėkingi už kiekvieną paramą. Jūsų auka – „Dienovidžio“ išlikimas!

Aldona Žemaitė – redaktorė

DAR APIE JUOZO KLIMO KARO NUOTYKIUS

Karininko Juozo Klimo karo aprašymas yra labai įdomus. Skaitant visus išgyvenimus ir nuotykius, sukelia didelį smalsumą žinoti, kas bus toliau. Jeigu jo aprašymas būtų daugiau išplėstas ir jausmingiau aprašytas, tai prilygtų garsiam vokiečių rašytojui Erich Remarke, kuris išgarsėjo savo Didžiojo karo užrašais – knygomis, visame pasaulyje. Juozo Klimo karo užrašai taip pat būtų įdomi medžiaga filmui sukurti.

Pranė Vidugirienė
Chicago, IL

DIDELIS GERAS DARBAS

Lietuvos jūreivio Broniaus Trakimavičiaus, žuvusio Mitičigano ežere, žmona Adelė atsiuntė meniškai papuoštą parą, dėką visiems lietuviams, kurie ją prisiminė savo užuojauta ir auka. Ji rašo:

„Gerbiameji ir mylimieji tautiečiai, nuoširdžiai Jums dėkinga už jautrią moralinę ir materialinę pagalbą sunkioje gyvenimo valandoje – netikėtai netekus mylimo vyro. Su pagarba Adelė Trakimavičienė“.

Prisijungdamas prie jos padėkos, ir aš nuoširdžiai dėkoju – Čikagos Jūrų šauliams bei jų vadui mj. E. Vengianskui už jūreivišką pagarbą ir atsisveikinimą, inž. Eug. Bartkui už nuvežimą aukų į Lietuvą, ir visiems, atsiuntusiems užuojautos aukas. Aukų buvo gauta ir Adelė nusiųsta 400 dol. Auka nėra didelė, bet šiuo atveju reikia prisiminti vieno išmintingo žmogaus žodžius: „Didelis darbas ne visada yra geras, bet geras darbas visada yra didelis“.

Prel. Ign. Urbonas
Gary, IN

DĖL PAVOJŲ KGB ARCHYVUI

Atsitiktinai teko susipažinti su Birutės A. Vindašienės straipsniu „Lietuvos genocido vietovės ir dokumentai pavojuje“, spausdintu „Drauge“ 1995 m. gruodžio 1 d. Susidariusi padėtis, jog kažkas yra suinteresuotas klaidinti išėjusią ir jos patiklumą išnaudoti savo poli-

tiniam bei savanaudiškiems tikslams. Kadangi minėtas straipsnis užkliudė ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą (LGGRTC), kuriam vadovauti patikėta man, laikau būtina nurodyti kai kuriuos to straipsnio netikslumus, o taip pat, kai ką paaiškinti.

Straipsnyje dažnai naudojama frazė „genocido centras“. Buvusiose KGB rūmuose Vilniuje dabar niekas genocido nevykdo, todėl jie genocido centru negali būti laikomi. Tie rūmai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. lapkričio mėn. nutarimu (ministras pirmininkas G. Vagnorius) buvo perduoti Teisingumo ministerijai, kuri juos įkurdino Vilniaus apygardos teismai, Apeliacinį teismą, Vilniaus antrąjį apylinkės teismą, o pabaigus rūmų remontą į juos bus perkelti dar du apylinkės teismai. Vakariniuose rūmų dalyje yra įsikūręs Lietuvos genocido muziejus, priklausantis Kultūros ministerijai, kurio niekas nesiruošia nei naikinti, nei kur nors iškelti.

LGGRTC centras savo patalpų neturi. Jis įvairiose miesto vietose, taip pat ir Vyriausybės rūmuose nuomoja patalpas, visur mokėdamas nuomos mokestį. Vienas LGGRTC centro skyrius drauge su Lietuvos archyvo departamentu daro grupę laikinai dirba buvusiose KGB archyvinės medžiagos inventoriavimo. Tą darbą užbaigus, ne tik KGB archyvas, bet taip pat kompartijos ir komjaunimo archyvas, ir Vidaus reikalų ministerijos žinioje esančios tremtinių bylos bus perkeltos į naują, specialiai tiems ypatingos reikšmės archyvams patstatytą, modernų ir saugų pastatą. Tos patalpos, kuriose dabar yra laikoma visa KGB archyvinė medžiaga, visai netinkamos archyvams. Jos primena ne archyvą, o archyvinę dokumentų sandėlį, jame bet kurio metu gali prikiurti pasenę vandentiekio ir apšildymo sistemų vamzdžiai, kaip tai jau ne kartą buvo atsitikę Lietuvos genocido muziejuje. Už tos KGB archyvinės medžiagos apsaugą nuo galimų diversijų LGGRTC centras ir Lietuvos archyvo departamentas moka didelių pinigų Vidaus reikalų ministerijai.

Buvusio KGB pastato kapitalinio remonto projektas buvo parengtas netrukus po to, kai tie rūmai buvo perduoti Teisingumo ministerijai. Kai tas kapitalinio remonto projektas buvo parengtas ir pradėti remonto darbai, dar nebuvo žinoma, kad jų požemyje, toje dalyje, kurią užima Lietuvos genocido muziejus, yra kamera, kurioje buvo žudomi žmonės. Joje ir buvo įrengtas tas nelemtas šiluminis mazgas.

B. Vindašienė klysta, tvirtindama, kad tu „griaunamą“ Genocido centro rūmų direktorių yra Skuodis. Anksčiau nurodžiau, kas yra tu rūmų šeimininkas, o LGGRTC centras tikrai turi rūmus, tačiau ir jie dabar kapitališkai remontuojami Vilniaus senamiestyje, kurioose nėra jokių archyvų ir niekas nieko juose niekada nekan-

kino. B. Vindašienė savo straipsnyje taip pat remiasi J. Račkausko tvirtinimu, kad Genocido centro vadovybė naikina kankinimo kameras ir inagius, naikina istorines vietas ir dokumentus. Tai prasimanymas. KGB archyvų dalis buvo išvežta į Rusiją pasitraukiančių saugumiečių. Dalį jie patys sunaikino vietoje. Nemažai tos archyvinės medžiagos buvo išgrobstyta, kai čia laikinai įsikūrusiame Lietuvos saugumo departamente vadovavo Balyš Gajauskas. Į archyvą įėjimas buvo laisvas, nebuvo jokios

kontrolės ir svarbūs dokumentai buvo išnešami ne tik glebiais, bet ir maišais.

KGB archyve Sibiro tremtinių bylų nėra. Jos saugomos Vidaus reikalų ministerijos archyve. KGB archyve yra tik filtracinės bylos asmenų, kurie po karo buvo prievarta sugrąžinti iš Vokietijos ir kitų Vakarų Europos kraštų. Jiems LGGRTC centras išduoda pažymą, kurią pagrindu socialinis draudimas jiems skiria papildomą pensiją. Sibiro tremtiniams tokias pažymas išduoda Vidaus reikalų ministerija.

Klaidinantis B. Vindašienės tvirtinimas, jog Tuskulėnų dvarvietėje taip pat buvo kankinimo kameros. Jokių kamerų ten nebuvo. Ten buvo užkasami KGB rūmų rūšyje nužudytų kalinčių kūnai. LGGRTC centras, Lietuvos generalinės prokuratūros Ypatingųjų bylų skyriaus prašymu, parengė sąrašus KGB tarnautojų, kurie tuo metu dirbo Vilniaus KGB rūmuose ir apie tas žudynes galėjo ką nors žinoti arba patys buvo jų vykdytojai.

B. Vindašienės straipsnyje nežinia iš kur paimtas tvirtinimas, jog „Skuodžiui“ pavesta parašyti studiją, kaip komunistų partija privedė Lietuvą prie nepriklausomybės atstatymo yra nebe melas, o tikras šmeižtas. Deja, tokių ir panašių šmeižtų ir melo platintojams iš Lietuvos mielaširdingi ir patiklūs mūsų užjūrio tautiečiai renka ir aukoja dolerius.

Vytautas Skuodis
Vilnius

Pastaba: nors šis V. Skuodžio „laiškas“ per daug ilgas ir laišku skyriu, tačiau, manome, autorius taip pat turi teisę pasisakyti, o atsakymas reikalauja ilgesnio paaiškinimo.

NEI SU MEILE, NEI SU BAIME

Iš visų vaizdų, pamatytų Lietuvoje, vienas labiausiai įsirežusių atmintyje buvo Lietuvos mažame miestelyje prieš ketverius metus. Vietinis pareigūnas mūs pavašino pyragaisiais ir arbata, vėliau teko aplankyti ir šio miesto kepyklą. Ji buvo įsikūrusi neveikianti bažnyčioje. Įėjus į kepyklą, tiesiog apgaubė nerealybės jausmas. Tai buvo lyg vaizdas iš filmo, kuris rodo gyvenimą po atominio karo. Visur, kur tik pažiūrėsi, buvo purvina ir taip lygiai buvo išsidėję purvo ir miltų sluoksniai, atrodė, kad niekas net jų nebando valyti jau daugelį metų. Ant lubų kaboja vielos nuo neuždengtų lempų, kurios net nepajėgė apšviesti barokinių angų. Mašinos buvo juodos nuo alyvos ir nuo dulkių. Vienintelė šviesa vieta buvo milžiniško puodo vidus, kuriam besisukanti tešla dar išlaikė švarą. Kepėjos dėvėjo chalatus, kurie kažkada buvo balti, o dabar rausvėti ir pilki. Nešvarios atrodė ir pačios kepejos.

Mes į Lietuvą ir į tą vietovę atvykome ne kaip turistai, o kaip savanoriai, suorganizuoti Amerikos kultūros anglių kalbos stovyklą. Dabar taip netikėtai teko pamatyti, kodėl tarybų valdžia neleisdavo išėjusiems išvykti iš Vilniaus miesto. Tarybiniai propagandistai nenorėjo, kad vakariečiai pamatytų iki kokių žemo lygio kasdieninė kultūra buvo nusmukusi. Per dešimt penkmečio planus tarybų valdžia nepajėgė pastatyti miesteliui padorios kepyklos. Kepėjai turėjo ieškoti prieglobos uždarytoje bažnyčioje. Ten, kur anksčiau buvo kuriama dvasinė duona, kuri stiprino sielos gyvenimą, dabar buvo nehygieniška kepama tarybinė duona girtų kepejų rankomis, nemylint savo darbo, savo artimo, Dievo. Matomai tos darbininkės nebijojo nei viršininko, nei higienos inspektoriaus.

Viduramžiais žmonės irgi gyveno skurde ir nepriteklėje, tačiau jie žinojo, kad danguje yra gerasis Dievas, kuris juos myli ir rūpinasi. Tie tarybiniai vargdieniai nieko nežinojo apie Dievą, jiems buvo sakoma, kad tik tarybinė valdžia jais domisi ir juos aprūpina. Todėl jie kasdien ateidavo į pastatą, kuris seniai buvo pastatytas kitos kultūros dievobaimingų žmonių, maišydavo miltus, kurie buvo išauginti ir atsiųsti Amerikos žmonių, ir atsigardavo vietinės gamybos trauktines.

Mes, išėjusios lietuviai, norime padėti Lietuvai. Tačiau ar įmanoma padėti šioms žmonėms? Ar jiems atsiųsti miltų? Miltai jie turi, tik jo nenaudoja. Ar jiems atsiųsti šluotus ir skudurą, kad jie purvą ir šiaulius ištuštintų iš kepyklos? Šluota turbūt kažkada turėjo, tik gal kažkas pavogė. Ar jiems nusiųsti higienos mokytojų iš Amerikos ir suruošti švaros kursą?

Taip lietuviai dabar kepa savo kasdieninę duoną. Panašiai dirba ligoninėse, panašiai tvarkosi su nafta, chemikalais, galbūt su radioaktyviu medžiagomis. Išbarsto, išpila, neišvalo, nesutvarko. Kitur pasaulyje žmonės dirba iš meilės, kiti iš baimės, kad juos gali išbirti, sudrausminti ar išmesti iš darbo. Lietuvoje nedirba nei iš meilės, nei iš baimės.

Linus Sidrys, M.D.
Chicago, IL

ŠMEIŽTAS PRIEŠ V. ADAMKŲ

Paštu gavau propagandini spausdintą lapelį, matyt skirtą Valdo Adamkaus apšmeižimui. Rašinukas pasirašytas A. Durbeš, esą „Colibris“ Politinių analizų studijos, San Bernardino, California 92414, U.S.A. Platijai visuomenei norima tą šmeižtą pristatyti kaip rašytą JAV Valstijose, tačiau iš rašymo stiliaus aiškiai matyti, kad jis atsiųstas iš anapus Atlanto. Nei vienas, save gerbiąs Amerikos lietuvis rašiniuose

nevartoja „imidžas“, „kadras“, „reitingas“, „Klintonas“, „komandiruotas“, ir kitų panašių, iš Lietuvos neseniai atklydusių, svetimybų.

V. Adamkus mums nupiešias kaip KGB agentas, įjungtas į JAV ekologinę tarnybą. Kitur jis minimas net kaip KGB agentas, sėdintis JAV žvalgybos struktūrose. Randame ir daugiau prirašytų nesąmonių, nes tikslas, skaitytojų tarpe pasėti nepasitikėjimo sėklą.

Kodėl toks šmeižtapis platinamas mūsų tarpe? Ką juomi tikimasi pasiekti?

Lietuvoje artėja prezidentinių rinkimų laikas ir V. Adamkus greičiausiai bus vienas iš keturių kandidatų. Taigi persišiuosime, kad KGB arba LDDP jau ima rašinėti šmeižtus prieš oponentus. O gal rašinys atėjo ir ne iš „kairiųjų“ stovyklos, gal jis surašytas „dešiniųjų“? Kita galimybė, kad net ir Adamkus rėmėjai jį surašė, norėdami patikrinti, kokia bus visuomenės reakcija. Juk ir meteorologai leidžia erdven balionelius patyrinėti, kur, kokie vėjai, kokiam aukštyje, kokio stiprumo ir į kurią pusę pučia. Politiniuose žaidimuose balionėliai irgi yra naudojami.

Nesvarbu, kas ir kokiems tikslams parašė šį šmeižtą, svarbu tik tai, kad V. Adamkus jau kažkieno matomas kaip rimtas prezidentinis kandidatas ar kieno nors konkurentas ir kad jau sukurtas aparatas kovai su juo. Tikriausia ateityje matysime ir daugiau panašių rašinių. Tačiau tikui, kad mes pajėgsime atsijoti grūdus nuo pelų ir nekreipsime daug dėmesio – neekvosime savo jėgų į juos reaguodami ar besiginčydami. Nepasiduokime tamsioms jėgoms, kurios norės nukreipti mūsų mintis ir mūsų energiją į klystkelius. Svarbiausia netapime suskaldyti, kaip tai daroma Lietuvoje.

Inž. Vytautas Šliūpas, P.E.
Burlingame, CA

A.†A.

STASIUI RAUCKINUI

mirus, jo žmonai NATALIJAI, dukteriai REGINAI LABANAUSKIENEI su šeima, sūnui ALFONSUI su šeima ir visiems artimiesiems reiškiam gilia užuojauta.

*Juozas ir Leonilda Giedraičiai
Marija Guobužienė
Petras ir Jadviga Gruodžiai
Elena Repšienė
Jonas Sakas*

A.†A.

STASIUI RAUCKINUI

mirus, jo sūnui ALFONSUI ir mairiai VANDAI bei visiems artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą.

Kostas ir Vida Stankai

Mylimai Žmonai

A.†A.

Dr. IRENAI GIEDRIKIENEI

po ilgos ir sunkios ligos mirus, jos vyrui STASIUI GIEDRIKIUI reiškiam gilia užuojautą.

*Algis ir Dalia Augūnai
Adolfas ir Ona Baliūnai
Valteris ir Liucija Beržinskai
Pranas Budininkas
Antanas ir Birutė Čiuriai
Vytautas ir Vanda Majauskai
Jonas ir Roma Mildažiai
Bronius Onišaus
Henrikas ir Alicija Soliai
Marijus ir Katrina Sodonai
Vladas ir Ona Vaitkai
Vladas ir Lana Žibai
Lina Žitkienė*

Juno Beach – Jupiter, Florida

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. sausio mėn. 23 d.

5

Pranešame, kad sausio 7 d., sulaukusi 90 metų amžiaus, Putnam, CT, mirė mūsų mylima Motina ir Uošvė, med. daktarė

A.†A. ZINAIDA PETRULYTĖ KAZLIENĖ

Gimė 1906 metais Petrapilyje, Rusijoje, lietuvių darbininkų šeimoje. Karui pasibaigus, grįžo su tėvais ir sesute Elzbieta į Lietuvą. Šeima apsisėjo Kupiškėje, Zinaida mokėsi Panevėžio gimnazijoje, baigė medicinos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Specializavosi pediatrijoje, dirbo Kauno vaikų ligoninėje.

1939 metais susituokė su optalmologu dr. Petru Kazlausku. Sovietinės okupacijos metu Zinaida buvo tardyta, ir vėliau išaiškėjo, kad su vyru buvo įrašyti į sąrašą tų, kurie turėjo būti ištremti į Sibirą. Vokiečių okupacijos metu Zinaida, nešioti pavojaus, padėjo slėpti žydus. 1944 m. Kazlauskai pabėgo laivu į Švediją, kur 1945 m. Stokholme gimė sūnus Juozas.

Į Ameriką atvyko 1947 m., gyveno Waterbury ir Putnam, CT; Williamsburg/Brooklyn, NY; ir Lakewood, NJ. Zinaida dirbo ligoninės laboratorijoje, kol vyras ruošėsi sėkmingai išlaikyti medicinos egzaminus.

Nuo 1953 m. gyvenimas palengvėjo: šeima persikėlė į Cambridge, OH, vyras dirbo kaip gydytojas ligoninėje. Visi trys gavo Amerikos pilietybę, ir ta proga sutrumpino pavarde į Kazlas. 1957 m. persikėlė į Marion, Indiana, kur Petras Kazlas dirbo Veterans Administration ligoninėje. Kai vyras išėjo į pensiją 1973 m., persikėlė į Hot Springs, Arkansas, kur Petras mirė 1983 m. 1991 m. Zinaida persikėlė į New Yorką gyventi su sūnumi ir mairia, o 1993 metais, sveikata blogėjant po sunkios operacijos, į Matulaitio namus Putnam, CT.

Zinaida Kazlienė buvo švelni ir kukli moteris, bet aštraus proto ir tvirtos valios, gilios religinga, su ypatinga meile rožantiui ir Fatimos Marijai. Jautri kitiems, ji rėmė katalikišką ir lietuvišką labdarą ir bendrą veiklą. Pasišventė sūnaus fiziniams ir dvasiniams augimui ir vyro priežiūrai, ypatingai jo paskutiniams metams, kai sveikata vis menkėjo.

A.†A. dr. Kazlienė yra palaidota šalia savo vyro Nekalto Prasiidėjimo Seserų kapinėse Putnam, CT.

Nuliūdę liko: sūnus Juozas su žmona Rasa, sesers Elzbieta vaikai Romas Mitišinas ir Virginija Skotte su šeimomis ir vyro Petro broliai Bronius, Stasys ir Leonas su šeimomis.

P A D Ė K A

A.†A.

PRANAS SIDZIKAUSKAS

1996 m. gruodžio 18 d. mirė mūsų mylimas Tėvelis, Uošvis ir Senelis – a.†a. Pranas Sidzikauskas. Palaidotas Glendale Forest Lawn kapinėse, Glendale, California, šalia neseniai mirusios žmonos a.†a. Elenos Sidzikauskienės.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už išreikštą užuojautą, maldas ir už dalyvavimą rožinyje ir gedulingose Mišiose bažnyčioje.

Dėkojame prel. Algirui Olšauskui už gražiai pravestas rožinio maldas, kun. Aloyzui Volskui už atnašautas laidotuvių Mišias, jautrų pamokslą ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą; karsto nešėjams Zigmui Viskantai, Vytautui Saliamonui, Albinui Sekui, Vaidotui Baipsiui, Gediminui Leškui ir Jonui Žmuidzinui; pianistei Raimondai Apeikytei už vargonų muziką ir Los Angeles kvarteto nariams, Antanui Polikaitiui, Rimantui Dabliui, Emanueliui Jurašūnui ir Broniui Seliukui už giedojimą rožinio metu; muz. Viktorui Raliui už vargonų muziką, solistui Antanui Polikaitiui už solo giedojimą ir chorui už gražiai atliktas giesmes laidotuvių Mišių metu; Rūtai Anelaukieni, Birutei Viskantieni, Milda Mikšienei ir Danguolei Varnienei už gausias laidotuvių nuotraukas; visiems aukojusiems a.†a. Prano Sidzikausko prisiminimui „Lietuvos Partizanų Globos“ fondui.

Taip pat dėkojame visiems mūsų šeimos geriems draugams už gražias, gausias gėles; Gediminui Leškui už velionio biografijos skaitymą; Zigmui Viskantai už laidotuvių apeigų kapinėse pravėdimą; gerb. gen. konsului Vytautui Čekanauskui už mirties pranešimą Lietuvos diplomatiniam korpusui ir spaudai ir už prasmingus atminimo žodžius laidotuvių metu; Violetai Gedgaudienei ir Gediminui Leškui už šiltes organizacijų atsiveikimus kapinėse.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už užrašytas šv. Mišias ir už pareiktas užuojautos raštus ir žodžius. Už tą viską mūsų šeima bus amžinai dėkinga.

Duktė Aldona ir šentas Arvydas Kudirkai, anūkai – Andrius, Paulius, Romas ir Audra.

A.†A.

ANTANINAI SUŽIEDĖLIENEI

buv. Ateitininkų Federacijos Vado a.†a. prof. Simo Sužiedėlio šios planetos bendrakeleivė – žmonai, Viešpaties pakvietimu į Amžinybę iškeliauvus, reiškiam gilia užuojautą sūnams VYTAUTUI, ANTANUI, ELIGIJUI, REMIGIJUI ir SAULIUI, jų visų žmonoms bei anūkams – ARUI, DARIUI, JOLANTAI, LARAI, RAMŪNUI ir VYTAUTUI, proanūkams, broliui P. KLORIUI su visa šeimyna bei visiems kitiems giminėms ir artimiesiems ir kartu nuoširdžiai liūdimė.

*Mara, Vytautas, Monika ir Kristina
Vygtai
Regina Kudzminė*

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Antanina Repšienė, daugelio organizacijų labai veikli nare ir lietuviškos spaudos bendradarbė, praėjusią savaitę buvo ištikta insulto ir dar tebera ligoninėje, nors jos sveikata kaskart labiau taisyti. Jeigu kas nori palinkėti savo organizacijos narei ar bendradarbei A. Repšienei greitai pasveikti, geriausia nusiųsti laiškelį į namus.

Šį sekmadienį, sausio 28 d., M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos komitetas rengia kavutę, pyragų parodavimą ir kugelio vaišes. Parapijos saleje lankytojai bus aptarnaujami po kiekvieną šv. Mišią. Visi kviečiami ateiti, pasimėgauti skaniu maistu, pabendrauti Brighton Parke. Renginių vyks iki 1 val. popiet.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Čikagoje metinis narių susirinkimas bus šį sekmadienį, sausio 28 d., 2 val. p.p., Šaulių namuose. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Prašome atkreipti dėmesį: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybės Lietuvoje adresas yra šis: Gedimino pr. 53, 2026 Vilnius, Lithuania. Tel. 61-34-41; fax – 22-68-96. Sausio 18 d. paskelbtame adrese yra sukeistas telefono ir fakso numeris.

Poetė Julija Švabaitė Gylėnė, skaito savo kūrybą Pasaulio lietuvių centre ruoštame Sausio 13-tosios d. įvykiu minėjime. Ji nori patikslinti, kad Henriko Nagio poezijos eilutė buvo paimta kaip motto vienam jos pačios eilėraščiui (reportaže paminėta, kad ji skaičius H. Nagio eilėraščių). Minėjimas buvo sausio 14 d.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, ALTAutinės sąjungos pirmininkas prašo patikslinti praėjusį penktadienį, sausio 19 d. paskutiniame dienraščio puslapyje paskelbtą žinutę – „Lietuvių visuomenė nuosirdžiai kviečiama dalyvauti bičiuliškame susitikime su prof. V. Landsbergiu... susitikimą ruošia Tautinės sąjungos/Lietuvos Konservatorių rėmėjai“. Dr. Kriaučiūnas rašo: „Jau dešimtį metų esu Tautinės sąjungos pirmininkas ir žinau, kad Tautinėje sąjungoje nėra jokio Lietuvos Konservatorių partijos rėmėjų būrelio. Žinutės autorius, nepasitikrines minėtą susitikimo rengėjų žinių tikslumą, nesilaikė spaudos bei visuomeninės organizacinės veiklos etikos ir neatsižvelgęs naudoja kitos organizacijos vardą...“

Iš redakcijos pusės norime pridėti, kad minėtą žinutę padavė žinomas žmogus ir tuo metu nematėme reikalo jos tikslumui abejoti. Greičiausiai buvo norėta pasakyti, kad susitikimą ruošia Tėvynės sąjungos/Lietuvos Konservatorių rėmėjai... Čia dar kartą akivaizdžiai parodoma, kaip reikia laikytis atsargumo, paduodant spausdinti pranešimus, žinias, parašus po nuotraukomis. Jeigu visi to atsargumo laikysimės, nereikės nuolat spausdinti atitaisyimų, o mūsų tautiečiams, radusiems netikslumą spaudoje, nepakils kraujospūdis.

Smagus pabendravimas Pasaulio lietuvių centre patinka ir mažiems, ir vyresniesiems. Be lietuviško atžalyno, kurio vardų nepavyko sužinoti, sėdi (iš kairės): Violeta Mikaitienė, Alvydas Jonikas, Rasa Poskočimienė, Raimundas Poskočimas ir dr. Vilius Mikaitis.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

ČIKAGOJE – LIETUVIŠKA TELEVIZIJOS PROGRAMA!

Sausio 24 d. 6 val. vakare ir 25 d. 1 val. p.p. per miesto kabelinės televizijos 19-tąjį kanalą čikagiečiai išvys pirmąjį Amerikos lietuvių televizijos programą.

Šioje žurnalinio pobūdžio laidoje programos vedėjai: Audrė Budrytė, Rytis Januška, Arvydas Reneckis ir Karilė Vaitkutė, patys dalyvavę tragiškuose 1991 m. sausio įvykiuose Lietuvoje, mini jų penkerių metų sukaktį; kita programos dalis yra skirta pirmosios lietuvių išeivių į Ameriką kartos istorijai; vėliau koncertuoja Čikagos „Vyčių“ šokėjai, skamba lietuviškos liaudies dainos, o programos pabaigoje pradedamas rodyti Lietuvos televizijos sukurtas Keistuolių teatro muzikinis video filmas vaikams „Geltų plytų kelias“ (pagal L.F. Baum'o „Ozo šalies burtininkas“).

Šiuo metu yra rengiamos 2-oji ir 3-čioji laidos, kurios pasirodys vasario mėnesi. Laikantis Čikagos Public Access TV korporacijos nustatytos tvarkos, pirmosios lietuviškos TV programos dar nebus reguliarios. Tik viena po kitos nenutrūkstamai išleisduos kėlas laidas yra suteikiama teisė jas rodyti nuolat, pastoviu laiku. Planuojama, kad tokia 1 val. trukmės lietuviška kabelinė TV programa čikagiečiai galės žiūrėti kartą per savaitę nuo kovo mėnesio. Pasiekus reguliarių laidų statusą, ALTV numato rodyti ir savaitines Lietuvos bei pasaulio lietuvių žinių santraukas.

Amerikos lietuvių televizija žengia pirmuosius žingsnius. Neseniai inkorporavomės Illinojaus valstijoje kaip kultūrinė, švietėjiška, pelno nesiekianti organizacija. Vienas iš pagrindinių ALTV tikslų – pasiekti, kad lietuviškas TV laidas matytų kuo daugiau žiūrovų. ALTV jau užpildė paraišką pateikti savo programas didžiausiai Čikagos apylinkės aptarnaujančiai kabelinei TV bendrovei „Continental Cablevision“. Planuojame, kad jau vasario mėnesį lietuviškos TV laidos kabeliniais tinklais pasklis po maždaug 90 Čikagos priemiesčių, tame tarpe: Cicero, Darien, Downers Grove, Hinsdale, Lemont, Lockport, Lombard, Oak Park, Woodridge, Willow Springs ir kitur. Apie TV kanalo numerį ir rodyto laiką bus paskelbta atskirai.

Atsiradus finansinėms sąlygoms, ALTV taip pat numato atieityje nuomoti Čikagos etninio 23 TV kanalo transliacijos laiką. Tuo būdu, miesto bei artimesnių priemiesčių gyventojai lietuviškas programas matytų ir paprastos televizijos bangomis.

Naudojantis Amerikos kabelinės televizijos kanalais, ALTV programą gali žiūrėti bet kur JAV ar Kanadoje gyvenantys lietuviai. Raginame visus tautiečius, Lietuvių Bendruomenės apylinkės organizacijas ir klubus pranešti, kad rodyti mūsų laidas per visuomeninius

kabelinius televizijos kanalus savo gyvenamose vietovėse. Be to, mūsų programų vaizduojamos galima užsisakyti paštu ir rodyti jas lietuvių salese, klubuose, šeštadieninėse mokyklose bei kitose susibuvimo vietose.

Lietuviškos televizijos pobūdis, raida ir likimas didžiąja dalimi priklausys nuo mūsų tautinės visuomenės atgarsio. Kviečiame visus prisidėti savo pasiūlymais, patarimais ir finansine parama.

A.R.

Čikagos lietuvių skautija ruošiasi organizuoti dalyvauti sekmadienį, vasario 4 d., JAV LB Krašto v-bos ruošiamame iškilmingame už Lietuvos laisvę 1991 m. sausio 13 d. Vilniuje žuvusiųjų minėjime. Skautai ir skautės (tvarkingai uniformuoti) su vėliavomis dalyvauja 10 val. r. šv. Mišiose Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke, West 44 Str. ir So. California Ave. Po Mišių 11:30 val. r. – trumpose iškilmėse prie žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo prie Jaunimo centro, Čikagoje; 12:30 v.p. Jaunimo centro didž. salėje, kur pagrindinis kalbėtojas bus prof. Vytautas Landsbergis. Po minėjimo vyks jaunimo ansamblių koncertas. Visur dalyvaujama su vieneto vėliavomis (prašoma nepamiršti atsinešti vėliavoms stovus). Skautų dalyvavimą koordinuoja skautininkai Gediminas Deveikis ir Rita Penčylėnė.

Pasaulinio lygio Vilniaus styginio kvarteto koncertas bus sekmadienį, sausio 28 d., 12 val., Lietuvių dailės muziejaus patalpose, Lemonte. Visus kviečia „Saulutė“. Lietuvos vaikų globos būrelis.

x Tragiškai žuvusio rašytojo, poeto a.a. Vaidoto Daunio šeimai, likusiai žmonai su mažais penkiais vaikais, kurių amžius nuo 11 metų iki 6 mėn., – aukos priimamos visą sausio mėnesį. Norintieji padėti nelaimės ištiktai šeimai, prašomi aukas siųsti: Lithuanian Roman Catholic Charities, Inc. c/o DRAGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Dėmesio! Chicagoje pasirodo lietuvių televizijos programa, sausio 24 d. 6 v.v. ir sausio 25 d. 1 v. p.p. per miesto 19 kabelinį kanalą. (sk)

Ateitininkų namuose, besiruošiant pirmąjį Lietuvių televizijos programą laidai. Iš kairės: Arvydas Reneckis, Karilė Vaitkutė, Rytis Januška ir Audrė Budrytė.

IŠ ARTI IR TOLI

PRANCŪZIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės susirinkimai vyksta kiekvieną mėnesį Franc Bourgeois mokyklos patalpose, Paryžiuje. Kun. Jonas Petrošius auksą šv. Mišias 12 val. po to visi renkasi pietų ir pasidalina informacija apie Prancūzijos LB gyvenimą. Pirmasis šių metų susirinkimas buvo sausio 7 d., o tolimesnė susirinkimų tvarka yra tokia (ji gali pasikeisti pagal susidariusias aplinkybes): kovo 10, balandžio 14, gegužės 5 ir birželio 9 d.

Prancūzijos LB pirmininkas yra Perkūnas Liutkus. Vykdomąjį komitetą sudaro: Jean-Christophe Mončys, Mūza Rubackytė, Michel Pagnier, Inga Lanchas; LB tarybą – Caroline Paliulis, Perkūnas Liutkus, Jean-Christophe Mončys, Žiba Klimas, Mūza Rubackytė, Danutė Kristopaitė, Jeanine Kaspar, Ramunė Cahouet, Žibuntas Mikšys, Alina Blanka.

chas-Viškauskaitė, Alina Jacques-Statkutė; Garbės teismo teisėjai – Georges Matore, Petras Klimas, Jurgis Kazakevičius.

VILNIAUS STYGINIO KVARTETO KONCERTAI KALIFORNIJOJE

Vilniaus styginis kvartetas atvyksta Kalifornijon. Čia ketvirtadienį, vasario 1 d., 7:30 val. vak. kvartetas koncertuos St. Timothy bažnyčioje, 29102 Crown Valley Parkway, Laguna Niguel, CA. Bažnyčios klebonas kun. Bruce Leverly ir Jay Allen rodo daug dėmesio kvartetui ir jų koncertui.

Vasario 2 d., penktadienį, 7:30 val. vak. kvartetas koncertuos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Šį koncertą, klebonui sutikus, organizuoja lietuvių parapijos choro vadovas muz. Viktoras Ralys, parapijos choras ir Ramunė Dičius. Kvartetą jį keturių dienų viešnagės metu globos Ramunė Dičius.

Darius ir Jolanta Mosteikiai, 1996 m. lapkričio mėnesį dalyvavo estradinio šokių konkurse Columbus, Ohio laimėdami vietą klasikinio balinų šokių kategorijoje. Šio konkurso finalai bus transliuojami per PBS televizijos kanalą vasario 7 d., 9 val. vak., „1996 Championship Ballroom Dancing with Juliet Prowse“, programoje.

DŽIAUGIASI NAUJAGIMIU

Rimas ir Audra Nelsaitė-Narbutai, Fullerton, Calif., gruodžio 21 d. susilaukė pirmosios dukrėlės, kuriai krikštų metu numatyta duoti Kristinos Katarinos vardą. Dukrėlės atėjimas pradžioje ne tik tėvus, bet ir dviejų metų broliuką Tomą Kiprą, senelius Romą ir Angėlę Barkauskaitę-Nelsus, motinutę Danutę Narbutienę, naujagimės tetas Renatą Paulienę, Inga Rugienienę, Ritą Narbutaitę, dėdes Vygi ir Virgi Narbutus bei jų šeimas ir prosenelę Elena Nelsienę.

Ne tik šeima, bet ir gausūs bičiuliai džiaugiasi gausia ir vis sparčiai gausėjančia Nelsų šeima.

KANADOJE

Šv. Kazimiero parapijos (Montrealyje) metiniam parapijiečių susirinkime, įvykusiame pernai gruodžio 3 d., buvo išrinkti du nauji parapijos komiteto nariai: Nijolė Šukienė ir Leonas Šimonėlis, kadenciją komitete baigus J. Zienkai ir A. Tušienė.

Aušros Vartų parapijoje Montrealyje 1995 m. buvo 6 veddybos, 17 krikštų ir mirė 18 parapijiečių.

Kalėdinė šventė Vysk. M. Valančiaus vardo lit. mokyklos mokiniams pernai gruodžio 17 d. sukurta Hamiltone. Susirinkę pasigerėti mokinių atliekama programa, hamiltoniečiai lietuviai labai šilgai sutiko muzikinį vaidinimą „Aladinas ir Džinas“, parašytą Rasos Poskočimienės. Dainas paruošė Irena Čerskutė ir Rūta Valaitienė dekoracijos – Kanados lietuvių jaunimo dienų komitetas ir Erika Čerskutė bei Rita Apanavičiūtė, o vaidinimą režisavo Julija Enskaitytė, Ieva Godeulytė, Greta Ločerytė ir Virginija Enskaitytė. Mokykloje dirba mokytojai: Silvija Johnson, Rūta Kamaitytė, Danutė Račkuvienė ir Matas Stanėvičius.